

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Vojska v Belgradu.

Ko je bila sprejeta vidovdanska ustava, ta najnevarnejša rana naše mlade države, so bili centralisti tako gotovi svojega položaja, da smo si komaj upali zapisati, da pomeni ta ustava nesrečo za našo državo. Tri leta so nam žal pokazala, da so bile naše napovedi še premalo črnogledne.

Danes pa se bije v vseh belgrajskih političnih krogih obupen boj za ohranitev centralistične ustave, ki je nekaterim srbskim politikom ter belgrajskim čifutom rešena molzna krava, ki more v Belgradu, žre pa v Sloveniji in na Hrvaškem.

Dasi še ne moremo upati, da bi v tem času avtonomisti popolnoma zmagali, zakaj moč belgrajske porodice je velika — bajoneti so špičasti — toda trdnjava centralistične ustave se je v sedanjem boju že tako zrahljala v svojih temeljih, da bo treba še par velikih sunkov, kot je bil 18. marca, in centralizem je bil. To je danes več kot gotovo — treba je le, da Slovenci in Hrvati vzdrže. Čakaj jasno je, da tako ogromnega odpora, kot ga predstavlja belgrajska porodica, ki je že, odkar obstoji srbska država, vajena izmogavati državo in guliti ljudstvo, ni možno premagati v par tednih. Toliko bolj, ker so centralistično ustavo prav zato skovali, da bi mogli potem nje izmogavati prečanske kraje. Zakaj po vojni dočela uničenih Srbov ni mogoče več guliti, ker nič nimajo. In da bi se zdaj, ko so s pomočjo centralizma ravno vsa korita iz Slovenije in Hrvatske in Vojvodine montirali tako, da teko naravnost v Belgrad in se po njih pretaka vse prečansko bogastvo na kupe v državno prestolico, kar v kratkem in prostovoljno odrekli tej sijajni pridobitvi, tega ne moremo pričakovati. Toda temelji so se zmajali tako, da je treba samo slovenske in hrvatske vztrajnosti — in centralistična korita bodo razbita.

Zato popolnoma uveljavimo, da belgrajski listi, ki so vsi v rokali belgrajske porodice, tako besno in ljuto pišejo proti Slovincem in dr. Korošcu. Zakaj iz Slovenije primeroma največ teče zlatega v Belgrad in da bi se zdaj, ko si ravno ustvarja belgrajska porodica s slovenskimi milijoni raj na zemlji, naenkrat ti milijoni posušili, to je vendar lumparija, ki jo je zmožen samo

še slovenski klerikalec. Zato kar v plohi po njem.

To je znamenje, da jo Slovenska ljudska stranka v Belgradu zadela v živo, tam kjer najbolj boli, v slovenske milijarde. Zakaj za državo se ne boji nihče, ta stoji trdno, toda za slovenske novace, za te gre boj.

Zadnjič smo poročali, da je g. Pašić poslal v Zagreb dva zastopnika, ki naj se pogajata z revizionisti. Sklenil se je na podlagi nekih točk nekakšen predspozum, ki naj tvori pripravo in dobro voljo za pogajanje o premembi ustave. Ta predspozum se je od obeh strani podpisal, toda ko sta ga radikalna zastopnika prinesla v Belgrad, ga je Pašić spravil v svoj žep in nikomur nič povedal, kaj vsebuje. Najbrž mu ni bilo vse všeč.

Na drugi strani so demokrati (Pribičević) napeli vse sile, da bi sporazum s Hrvati in Slovenci prepričali. Zakaj demokrati so stranka, ki sploh ob zdravih razmerah ne more živeti, kot ne živi strupen bacil v zdravem in čistem zraku. Demokrati so stranka, ki vedno in povsod živijo na račun države, se vzdržujejo iz vladnih blagajin in s pomočjo vladnega aparata. To se je pri zadnjih volitvah, ko sampo par tednov niso bili v vladi, že silno poznalo: doživeli so strahovit poraz, ki ga niso pričakovali.

Zato je bistven pogoj za obstoj njihove stranke: stalno biti v vladi, krasti iz državne blagajne, proti ljudstvu pa nastopati z nasiljem.

Če se Srbi s Hrvati in Slovenci sporazumejo, je demokratske glorijske konec. Zato so demokratje z vsemi silami hujskali v Belgradu zoper Slovence in Hrvate, pritiskali na dvor, grozili itd., da bi prepričali sporazum.

Zdi se, da so imeli trenofen uspeh. Zakaj tudi kralj je nato izrazil željo, da bi prišlo do delovne vlade, ki bi jo sestavili radikalni, demokrati in zemljoradniki. Seveda na podlagi vidovdanske ustave, s čemer bi bil sporazum s Hrvati in Slovenci zaenkrat prepričen.

Pašić je dobil od kralja naročilo, naj sestavi delovno vladno, na kar se je začel Pašić razgovarjati z demokrati o pogojih za vstop v vladno. Toda demokrati hočejo iti samo v volivno vladno — to se pravi: radi bi imeli nove volitve, ki bi jih vodili demo-

krati s pomočjo Orjuna — po balkansko. Toda kralj je izrečno naročil Pašiću, da hoče imeti delovno vladno, ki bo rešila nekaj zakonov.

Hude skrbi pa dela Pašiću dejstvo, da je zelo veliko število radikalnih poslancev proti vsaki zvezi z demokrati in pravijo, da bodo v slučaju take zveze stopili iz kluba. Zaenkraf jih bo Pašić ukrotil, vidi se pa, da se centralizem majo na vseh koncih in krajih.

Kralj je klical k sebi tudi dr. Korošca, ki mu je v enourni avdienci natančno in točno pojasnil slovensko in hrvaško stališče ter kralju priporočil politiko sporazuma. Sploh dr. Korošec — kakor pripovedujejo — v Belgradu napram vsem krogom nastopa silno odločno in hladnokrvno, ker ve, da govori v imenu celega slovenskega in hrvaškega naroda (ker Radica ni v Belgradu) in se zaveda, da zmaga pride, če ne danes, pa jutri. Ravno zato pa se ves Belgrad tako besno zaganja vanj.

Kaj pravi Radic?

Radic je na vprašanje, kako po njegovem mnenju stoji akcije za sporazum, odgovoril uredniku belgrajskih „Novosti“, da tako važna zadeva, kakor je sporazum, ki znači temeljni preobrat v naši državni politiki, ne more biti dovršena v štiriindvajsetih urah. Sporazum se mora stopnjema naravno razvijati do svojega uresničenja. Mi smo izjavili, da hočemo zagotoviti radikalno vladno, katera mora v politično-administrativnem oziru popuščati od svoje dosedanje smeri, mi pa smo obljubili, da bomo vodili politiko, kakor je potrebna za ustvarjenje sporazuma. Glavno sredstvo, da se sporazum doseže, je kakor sem rekel, samo-radikalna vlada. Ako hočemo uspeli, morata obe strani postopati solidarno in pošteno.

Po mojem trdnem prepričanju je sporazum mogoč edinole z radikalno vladno. Radikalno-demokratska vlada, ki bi hotela doseči sporazum, je sploh nemogoča, ker bi predstavljala mešanico najraznovrstnejših mnenj in elementov. Jaz pozitivno vem, da je tudi inozemstvo za to, da vlada začne napram Hrvatom in Slovincem popuščati, a mi da vodimo politiko lojalnega sporazumevanja. Radikalno-demokratska vlada je tudi zato nemogoča, ker bi si morali radikali in demokrati raz-

deliti med seboj oblastna delokroga. Demokrati bi si izgovorili zase prečanske oblasti. Danes bi demokratska strahovlada ne imela na razpolago brezpogojno udane- ga uradništva in bi zato ne uspela.

Radikalno - demokratska zveza bi z eno besedo pomenila državljansko vojsko. Dr. Korošec je čisto prav rekel, da bi taka zveza pomenila izzivanje vsega prečanskega prebivalstva. Pribičević bi rad iz prečanskih dežel ustvaril drugo Macedonijo, toda to ra noben način ne bo šlo. Edin pametni izhod je ta, da se osnuje samoradikalna vlada in da začne s popuščanjem, kajti ako se to ne zgodi in bi se skušala ustvariti sporazumu sovražna vlada, bomo mi prišli v Belgrad, osnovali revizionistični blok ter koalicijsko vlado strmoglavili, nakar bo kralj moral poveriti vlado našemu bloku, ako se hočemo izogniti državljanski vojni. Jaz poznam 30 radikalnih poslancev, ki so absolutno proti zvezi z demokrati. Ako bi se pa vseeno osnovala, se začne v radikalnem klubu stalna kriza, ki se bo kmalu pretvorila v očitno ter povzročila popolni razkol v tem klubu.

Skratka — jaz pravim, da ni več na mestu čakanje in da se mora izbrati ena ali druga pot. Radikali sicer hočejo, da bi mi očitno že danes naenkrat povedali vse, kar zahtevamo. Mi imamo svoje razloge, da tega ne storimo. Toda, da bi ne bilo nobenih nespornostimljenj in da bi nihče ne mislil, da hočemo koga izigravati, naj se vzame na znanje, da je naš odbor za sporazum že natanko izdelal ves politični in gospodarski program, na kojega temelju naj se uredi srbsko-hrvatsko-slovensko vprašanje, oziroma sporazum. Upam, da bodo radikali pogajanja z nami zopet začeli in poslali k nam svoje odposlance. Ti bodo dobili pregled čez vse naše zahteve. Sicer ne vemo, o čem in kako daleč se pogodimo, glavno je, da se pogodimo — toda želimo, da naše pogoje načeloma sprejmejo.

Zakaj ne odnehamo?

»Službene novine« objavljajo izkaz dohodkov od 1. avgusta do 31. decembra lanskega leta. Po tem izkazu je plačala Slovenija v imenovanih petih mesecih neposrednega davka 35 milijonov in pol dinarjev, štirikrat večja Srbija pa samo 59 milijonov in pol. Specielne trošarine je plačala Slovenija pet milijonov, štirikrat večja Srbija pa niti enega milijona. Vseh teh davkov pride v Sloveniji na eno glavo 62 Din, v Srbiji pa 27 Din.

Pa vse to bi se dalo prenesti, ko bi se naši davki porabili za naše potrebe, gospodarske in kulturne, ki jih imamo vsak dan več. Toda godi se ravno nasprotno: ves ta ogromni s slovenskimi žulji zasluženi denar gre do zadnjega vnirja v Belgrad, nazaj pa niti toliko ne dobimo, da bi država plačala recimo profesorje za tisto delo, ki so ga že izvršili. Da naše ceste propadajo, da so bolnice zanemarjene, da za kmetijsko šolstvo in napredek kmetijskega gospodarstva ni pare, na to smo se že navadili. Pač pa se v Belgradu zidajo krasne palače za naš denar, vladni poročniki delajo dobre kupčije z

našo paro in kakšna trohica pade tudi na ostalo Srbijo.

Pa naj bo borba še tako dolga in težka: pošten Slovenec, ki ima le še zrno ljubezni do lastnega naroda, ne sme odnehati, dokler ne dobimo avtonomije. Vemo, davek se mora plačevati, v teh časih draginje celo visok davek, toda ta davek hočemo plačevati sa-

mim sebi, da bomo od njega kaj koristili imeli. Tako pa se okorišča z našim davkom belgradski verižnik in slovenski liberalec, ki živi samo pri vladnih koritih, slovensko ljudstvo pa medtem gospodarsko in kulturno propada.

Zato ne odnehamo, ker ne moremo samim sebi podpisati smrtnih obsodb.

Volilni izidi.

Volilni okraj Radovljica.

Občina	Označba volišča	Število volilcev volišča	Vrstni red in označba kandidatnih list								Skupno število glasov
			SLS	SKS	NLS (Šušteršič)	NSS	JDS	Kom.	Radik.	Soci. demok.	
Begunje	Begunje	307	170	14	1	1	28	6	—	4	224
Leše	Leše	623	293	35	3	20	77	94	11	5	538
Boh. Bistrica	Boh. Bistrica	357	230	8	—	3	28	24	7	2	302
Breznica	Breznica	310	112	8	—	9	13	13	13	59	227
Dovje	Dovje	903	383	78	3	115	89	47	14	7	716
Bled	Grad	799	422	11	3	10	15	43	6	114	624
Ribno	Gorje	678	289	3	1	25	75	83	27	10	513
Jesenice	Jesenice	612	231	4	—	18	38	180	8	36	515
Jesenice	Sava	406	281	17	1	5	18	26	—	3	351
Kropa Lancovo	Kamna gorica	650	215	3	—	9	56	220	7	71	561
Kamna gorica	Koroška Bela	396	232	6	7	—	39	17	8	7	316
Koroška Bela	Kranjska gora	476	240	60	2	6	74	3	3	7	395
Kranjska gora	Lesce	392	242	24	—	3	41	6	—	5	321
Radovljica	Mošnje	259	158	9	—	3	20	21	1	5	225
Predtrg	Podnart	178	77	8	—	—	7	54	1	1	148
Lesce	Rateče	682	381	62	3	7	41	16	9	3	522
Ljubno	Srednja vas	8.111	3.936	350	24	234	648	833	115	339	6.502
Mošnje	Skupaj										

Kratice pomenijo: SLS = Slovenska ljudska stranka; SKS = Samostojna kmetijska stranka; NLS = Šušteršičeva stranka; NSS = Narodna socialna stranka; JDS =

Jugoslovanska demokratska stranka (liberalna); Kom. = komunisti; Radik. = Radikalna stranka.

Proti brezverski šoli.

Kot znano so na Francoskem že pred 40 leti vrgli krščanski nauk iz šol. Pa nele to: državna postava je zahtevala, da morajo otroci hoditi v šolo samo v državne brezverske šole in nikamor drugam. Kakšni so sadovi take šole nam priča resničen zgled, ki se je zgodil pred 27 leti na Francoskem.

Leta 1895 je namreč sedel na zatožni klopi pred porotnim sodiščem v Parizu 17 letni mladenič. Obtožen je bil, da je zavratno umoril neko siromašno ženo in da ji je uporabljal vse njeno premoženje to je 2 franka. Pisal se je ropar za Emila Gaudet. Ko ga vpraša predsednik porotnega sodišča: »Če bi bili naprej vedeli, da nima od vas umorjena Rosina Mercie več kot 2 franka, ali bi jo bili tudi umorili?« — »Pa zakaj bi je ne?«, odgovori mladi Gaudet hladno in brezobzirno. »Kaj je meni do tega, ali je ena stara baba več ali manj na svetu.« Ob teh besedah so osupli vsi navzoči. Predsednik pa nadaljuje: »Vaša divjost in okrutnost bi se gabila celo ljudožreem.« — Oni odgovori: »Kako to? Saj delam vse take stvari zastonj. Pa saj mi tudi ni nič do tega, kako kdo o meni sodi.« — Predsednik zopet: »Vi imate komaj 17 let, pa ste bil že nekajkrat obsojen. Pa kdo vas je naučil tako zločinov

in vas pripeljal na tako slabo pot?« Gaudet odgovori: »Kaj vem, kdo?«

Toda česar ni povedal mladenič, to je razločil njegov zagovornik advokat Saint Apport, ko je prišel: »Moja naloga je jako lahka. Obtoženec popolnoma prizna zločin, dovolite i Vi meni, da zahtevam tudi jaz odgovor od Vas za njegovo obsodbo. Pa kakšen bo mogel biti ta vaš odgovor? Natanko ne vem; toda to vem, da jih je tukaj med vami mnogo, ki bi bolj zaslužili, da jih obsodite, kot pa ta mladenič. — In tega krivca oziroma te krivce vam sedaj hočem odkriti. Krivci ste vi gospodje, ki veljate za vodnike sedanje človeške družbe in kot taki obsojate zločine, katerih vaša brezbožnost ali bolje rečeno vaša izkvarjenost zabraniti ne more.

Jaz vidim tu v sodni dvorani sveto Razpelo in je pozdravljam. Križ torej stoji tu v vaši dvorani, kjer obsojate zločince. Toda zakaj pa ne vidim križa tudi v šolah, kamor pošiljate otroke k pouku? Zakaj hočete zločince kaznovati v pričo Boga, ko ste jim pa vendar poprej po šolah iz duš trgali Boga? Zakaj stavite Gaudetu Boga pred oči šole sedaj prvič v življenju in ga hočete na tak način opomniti, da je pravorek, ki ga izrečete nad njim, povsem pravičen? Ko bi vi bili Gaudetu pokazali Boga v pravem času, to se pravi takrat, ko je sedel na šolskih

klopek, bi mu ne bilo treba danes sedeti na zatožni klopi? Toda verske vzgoje mu niste dali. Zakaj kdo je kedaj povedal Gaudetu, da je Bog, da je neskončna pravičnost, ki dobro plačuje in hudo kaznuje? Kdo mu je kedaj govoril o duši, o spoštovanju do bližnjega, o ljubezni do Boga? Kdo mu je kedaj rekel, da je Bog sam zaukazal: »Ne ubijaj!« — Ta duša je bila prepuščena sama sebi. Ta mladenič je živel kakor zver v puščavi. Da! Vi gospodje, ki govorite nepre-

stano o napredku, pa ste pravi barbari, vi ki neprestano oznanjate ljubezen in bratstvo, pa obenem širite brezverstvo, ste odgovorni za taka dejanja. Nič se ne čudite: Vaši brezverni nauki morajo roditi zločine. Le obsodite mojega klienta, zato imate pravico. Toda jaz obsojam vas, ker to je moja dolžnost. — Naj bi ta zgled premislili tudi naši sodniki, ki ne prestano poročajo o naraščajočem številu zločinov med mladino, posebno pa še učitelji.

Gospodarski obzornik.

SMRT SLOENSKEMU ZADRUŽNIŠTVU V ZASEDENEM OZEMLJU.

V zadnjem »Domoljubu« smo poročali, kako sta prišli dve ljubljanski banki in sicer »Jadranska banka« in »Ljubljanska kreditna banka« do 16 milijonov lir. 13 milijonov lir je prejela »Jadranska banka«, 3 milijone lir pa podružnica »Ljubljanske kreditne banke« v Gorici, dočim za naše zadruge oziroma zadrugne zveze v Sloveniji, kjer je naložen neizmenjan denar pa ni ostalo prebitega groša. Pripomniti moramo, da se je italijanska vlada v svetomargariški pogodbi zavezala izplačati jugoslovanski vladi 16 milijonov lir kot odškodnino tistim denarnim zavodom, ki so trpeli škodo pri izmenjavi kron v lire. Naj navedemo številke. Do zadnje krone je težko navesti, toda precej točno sliko si pa vendar lahko ustvarimo. Med končnimi številkami je sicer nekaj malenkostne razlike, ki pa izvira odtod, ker v zasedenem ozemlju še niso revidirane vse zadruge. V naši državi ima naloženih 178 tisoč 678, Kras 858 tisoč 898, Gorška 5 milijonov 060 tisoč 640, Notranjska 7 milijonov 444 tisoč 934, Slovenska Istra 1 milijon 874 tisoč 248, Hrvatska Istra 2 milijona 865 tisoč 213. Skupaj 17 milijonov 682 tisoč 611. Nadalje ima naloženih v naši državi »Zadruga zveza« v Gorici 895 tisoč, 437 K. Vsega skupaj tore 18 milijonov, 578 tisoč 48 K.

Kakor je znano je dala italijanska vlada za vsako krono 60 centesimov (vinarjev). Mogla pa bi dati po senžermenski pogodbi tudi le okoli 56 centesimov (vinarjev) za 1 krono. Če bi te milijone zamenjali tako, kot je zamenjala Italija krone v zasedenem ozemlju, bi to znašalo 11 milijonov 146 tisoč, 828 lir. Seveda moramo zraven priravnati tudi obresti 4 let od teh milijonov lir, kar znaša tudi nekaj milijonov lir.

Ti kronski milijoni so pa naloženi pri nas: Zadruga zveza v Ljubljani 8 milijonov, 884 tisoč 232; Jadrska banka 2 milijona, 908 tisoč 323; Zadruga zveza v Celju 1 milijon, 817 tisoč, 356; Zveza slov. zadrug, Ljubljana 997 tisoč 647; Zadruga centrala, Ljubljana 978 tisoč, 566; Mestna hranilnica, Ljubljana 617 tisoč, 568; Kmetijska posojilnica, Ljubljana 377 tisoč, 803; Kranjska hranilnica, Ljubljana 270 tisoč, 298; Ljubljanska kreditna banka 259 tisoč, 276; Južnoštajerska hranilnica, Celje 117 tisoč, 036; Prva hrv. štedionica, Zagreb 110 tisoč; Obrtno pomož. društvo, Ljubljana 78 tisoč, 425;

Splošno kredit. društvo, Ljubljana 61 tisoč, 596; Vzaj. podporno društvo, Ljubljana 50 tisoč, 333; Ljudska posojilnica, Ljubljana 32 tisoč 618; Hranilnica in posojilnica, Gotovlje 27 tisoč, 973; Živnostenska banka 19 tisoč, 208; Posojilnica, Celje 16 tisoč, 256; Okr. posojilnica, Krško 351. Skupaj 17 milijonov 614 tisoč 865. — Če bi hoteli sedaj ti zavodi izplačati oz. zamenjati krone tako, kot jih je Italija in če pomislimo, da je danes vredna lira okoli 20 kron, potem bi stala ta zamenjava nad 230 milijonov kron.

To je žalostna slika za naše zadrugništvo v zasedenem ozemlju. Če se našim bratskim zadrugam onstran meje ne pomaga, potem je naše ljudstvo gospodarsko ubito na korist dveh ljubljanskih bank. Jasno pa je, da če pustimo ubiti gospodarsko naše ljudstvo onstran meje, potem bo tudi v narodnem oziru strašno tepeno. Skrajni čas je, da se napravi taki vnebovpijoči lumparilji konec in obračuna temeljito z ljudmi, ki so vse to zakrivali. O stvari bomo še govorili.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	16. apr.	20. apr.	23. apr.
ameriški dolarji (eden)	387 —	388 —	386 —
avstrijske krone (sto)	— —	— —	— —
češkoslov. krone (ena)	— —	11 52	— —
angleški funti (eden)	1820 —	— —	— —
francoski franki (eden)	— —	26 —	— —
italijanske lire (ena)	19 40	19 32	— —
bolgarski levi (eden)	— —	— —	— —
carski rublji (sto)	— —	— —	— —
nemške marke (sto)	— —	— —	— —
rumunski lei (eden)	1 84	— —	— —
švicarski franki (eden)	— —	— —	— —
poljske marke (sto)	— —	— —	— —
mažarske krone (sto)	— —	7 20	— —

g Papirnat bankovce po 5 in 10 Din nameravajo vzeti iz prometa in jih zamenjati z novimi.

ZIVINA.

g Stanje živine je bilo pretekli mesec po ročilu poljedelarskega ministrstva v splošnem zadovoljivo. V Srbiji, Črni gori, Vojvodini in v okolici Zagreba je bilo več slučajev živinskih bolezni. — Pomanjkanje krme je bilo precejšnje in je živina slasti v Črni gori zelo mršava. Tudi v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Sloveniji je rad občutnega pomanjkanja krme živina nezadostno rejena. Tudi v Hrvatski in Slavoniji ni dovolj krmil.

g Živinski trg. Maribor: Na zadnji svinjski sojem so prignali 267 svinj. Cene so bile sledeče:

Prašiči 5 do 6 tednov stari komad 700 do 1000 K, 7 do 9 tednov stari 1200 do 1400 K, 3 do 4 mesece 1800 do 2600 K, 5 do 7 mesecev 3500 do 4200 K, 8 do 10 mesecev 4000 do 5400 K. Cene so nazadovale, kupcev je bilo malo.

Zagreb: Zadnji tedenski sejem je dobro izpadel. Živine so prignali precej in tudi obisk je bil znaten. Cene za kg žive teže so bile sledeče: Voli I. vrste 16,25 do 20, II. vrste 12 do 14,50, bosanski 17,05 do 12,50, krave I. vrste 14,50 do 15,50, II. vrste 10 do 12,50, mlada živina 13,50 do 15, teleta I. vrste 16,75 do 18, II. vrste 16 do 16,50 Din. Seno so prodajali po 150 do 200, deteljo po 187,50 do 212,50 in slamo po 105 do 112,50 Din za kvintal.

Belgrad: Debeli voli in bikli 11 do 14 Din, ovce 4 do 4,50 Din, debele svinje 100 do 120 kg 22,50 Din, nad 150 kg 23,50 Din, nad 180 kg 24,50 Din, suhe 21 Din za kilogram žive teže.

Avstrija. Cene živini so poskočile 2000 do 8000 K pri kilogramu. Voli I. vrste 16 do 18 tisoč 500 K, II. vrste 14 do 15 tisoč 500 K, III. vrste 12 do 14 tisoč K, bikli 12 do 17 tisoč K, krave 12 do 17 tisoč K za kilogram žive teže. Cene svinjam so tudi poskočile za 2000 do 3000 K pri kilogramu. Suhe svinje 24 do 32 tisoč K, debele 29 do 33 tisoč kron za 1 kilogram žive teže.

Češkoslovaška: Cene govej živini so znatno poskočile. Voli I. vrste 8,50 do 9,50; II. vrste 7,25 do 8; III. vrste 6 do 7,50; krave in bikli I. vrste 6 do 9; II. vrste 7 do 7,50; III. vrste 5,50 do 6,50; teleta 12 do 14; ovce 12 do 14. Cene so navedene v češkoslovaških kronah.

CENE.

g Vse cene v izloibah in trgovinah v celni državi morajo biti navedene edinole v dinarjih. Tako je določil minister za socialno politiko.

g Celjski trg. Cene v dinarjih. Govedina: I. vrste 21, II. vrste 20 na trgu I. vrste 18, II. vrste 17, vampi in pljuča 7, jetra in ledvice 12; teletina I. vrste 20, II. vrste 19, svinjina I. vrste 30, II. vrste 25,50 slanina I. vrste 39, II. vrste 37, mast 42, šunka 45, prekajeno meso I. vrste 45, II. vrste 42; klobase: hrenovke kg 80, sveže kranjske 50, suhe 60; perotina: kokoši in petelin 40, raca 100, 150; mleko 8,50 do 4, surovo maslo 50, čajno 55 do 72, jajce 1,25 do 1,50; moka »00« 7,70, »0« 7,40, »2« 7,20, kaša 6,95, ješprenj 5,45; namizno lje 80 do 32; jabolka 5; kročnik zgodnje salate 3,25, regrata 1,50, kislega zelja 5 do 6,50, čebula 4, ohrovt 9 karfiljola 8; krmne sladko seno 225, polsladko 200, kislo 175, slama 125 do 150 Din.

g Mariborski trg. Cene v dinarjih. Goveje meso I. vrste 21 do 22, II. vrste 20 do 21, III. vrste 19 do 20, teletina I. vrste 21 do 22,5, II. vrste 19 do 21, svinjsko meso 32,50 do 37,50, salo 40, slanina 36,75 do 38,75, prekajena slanina 40, mast 42 do 45, kranjske klobase (kg) 45, goveje kože 15 do 17,50, teletje 20,50 do 22,50; perotina: kokoši komad 50 do 60, zajec domači (majhen) komad 10, večji 30, mleko (l) 4,50 do 5, smetana (l) 15 do 16, surovo maslo (kg) 58, moka »0« (kg) 8, »1« 7,50, »2« 6,75, prosena kaša 7,50, ješprenj 6 do 7, ajdova moka 8 do 9; sladko seno (cent) 212 do 222, otavje 222,50, ovsena slama 150; čebula kg 4 do 7, zelje kislo 6,50.

g Žitni trg. Zagreb, dne 20. aprila. Postavna baška, oziroma vojvodinska postaja slanejo: pšenica 450 do 460, kornuza rumena 280 do 275, kaj pokvarjena 200 do 250, rž 360 do 400, ječmen za pivovarstvo 325 do 400, za krmo 300 do 310, oves 280 do 295, fižol pisani 508 do 650, beli 450 do 500, pšenična moka »0« 675 do 700, »2« 650 do 675, »4« 625 do 650, za krmo 200 do 225, ržena 500 do 525, otrobi drobni 160 do 170, debeli 225 do 250 Din. — Novi Sad, dne 19. aprila. Baška pšenica 76 do 77 kg) 452,50; (77 do 78 kg), 2 odstot. kaj pokvarjena 452,50 do 455; ječmen (64 do 65 kg) 312,50; oves 290; pšenična moka »0« 675; otrobi v vrečah iz jute 151,50; v papirnatih vrečah 150 Din. — Maribor: Pšenica 450; rž 400; ječmen 400; oves 350; nova kornuza 400; beli fižol 400 do 500 Din; krompir 175 do 200; moka št »0« 800; moka za krmo 675 Din; otrobi 275; seno 200 do 237; slama 150 do 160 Din. — Čakovce. Pšenica 475; rž 425; ječmen 375; oves 337,50; kornuza 325 do 340; pisani fižol 500; moka št »0« 745; otrobi 185 Din. — Sremska Mitrovica. Pšenica 445 do 450; ječmen 300 do 315; oves 290 do 295; kornuza 270 do 280; fižol 460 do 465; krompir 200; moka št. 0 675; moka št. 2 650; moka št. 4 620; moka št. 7 470; otrobi 175 Din. — Češkoslovaška. Moravska pšenica 170 do 175; moravska rž 110 do 115; izbrani ječmen 190 do 140; sladko seno 95 do 105; moka št. 0 280 do 300; št. 4 180 do 190; rž:

na moka št. 0 210 do 220. Cene v češkoslovaških kronah.

g Trg z usnjem. Tovarnarji se živahno zanimajo za težke kože. Po lahkih kožah ni nobenega povpraševanja, ker je opustila Nemčija naš trg vsled okupacije rudarskega ozemlja. Telečje kože ponujajo v večji meri ter jih dobro prodajo. Cene od tednjega tedna niso poskočile. Trgovina z usnjem je oživila, toda jo znatno ovira pomanjkanje denarja. Posebno veliko je povpraševanje po podplatih in barvanem — posebno rujavem — boksu. V glavnem so cene: Krupni 110 do 115; vaches težki 70 do 72; lahki 65 do 68; boksalci 20 do 30; rujavi 80 do 50; vratovi 40 do 50; okrajne 85 do 40 Din.

g Viniki trg. Vinarska kriza namesto da bi privedla ponehavanju se vedno bolj opaža. Promet z vinom je neznan. Trta je v vsej državi, kolikor je doslej znano, dobro prezimila. Cena navadnim vinom na Hrvaškem je padla in stane sedaj 8 odstotno vino 2.75 do 3 Din liter. Cene dalmatinskih vinom so trdne, ker nakupujejo reške in tržaške trdke vino za švico. Cene vinu v okolici Vrha in Subotice so 1.50 do 1.75 Din liter. Kupcev ni nobenih.

g Lesni trg. Izvoz lesa iz naše države se nemoteno nadaljuje. Posebno veliko povpraševanje je iz Nizozemske po hrastovem lesu. Hrastove bule izvažajo v Francijo in Afriko. Veliko povpraševanje je od strani Italije po obdelanem bukovem lesu na gradbo ladij, katerega tudi dobro plača. Povprečne cene blagu, postavljenem na kakšno slavonsko postajo so sledeče: Hrastovi hlodi I. vrste do 50, bukov lest za kurjavo I. vrste vagon 2750 2000 do 2200, II. vrste 1400 do 1600, hrastovi hlodi za furnirje 2400 do 2700, fino hrastovo blago 2500 do 8500, hrastovina na zrcalni rez 3000 do 4000, stafi 2000 do 2500, hrastovi bouli 2000 do 3000, francoske doge 1000 komadov 15 do 18 tisoč, široki frizi 1000 do 1200, široki 1400 do 1600, bukov hlodi I. vrste 250 do 350, bukov frizi 750 do 850, javorjevi hlodi I. vrste 720 do 800, jasanovi hlodi I. vrste 500 do 650, brestovi hlodi I. vrste 450 do 550, mehko tesano blago 350 do 450, mehko žagano blago 550 do 650, hrastovi brzojavni drogi 50 do 70, hrastovi železniški pragi 33 do 51, bukov 40 do 50, bukov les za kurjavo I. vrste vagon 2750 do 3200, II. vrste vagon 2200 do 2300, les za kurjavo, mešan 2400 do 2700, ogelje vagon 10 do 11 tisoč Din.

g Cene hmelja. Iz Zlatca na Češkoslovaškem poročajo: Povpraševanje je nekoliko popustilo, vendar so cene čvrste. Prošli teden se je plačeval srednji hmelj po 830 Kč, boljši po 850 Kč za 50 kg. Posamezne partije boljšega blaga so se prodale tudi po 1000 Kč za 50 kg. Hmelj iz leta 1921 je dosegel ceno do 560 Kč za 50 kg.

g Narasčanje cen sladkorja v Češkoslovaški. Cene sladkorja v Češkoslovaški so se te dni povzdale za 30—40 vinarjev pri kilogramu. Vlada je sklenila, da poostri nadzorstvo nad sladkornim sindrikatom.

IZVOZ IN UVOZ.

g Izvoz krompirja iz Madžarske. — Madžarska vlada je sklenila, da dvigne izvoz in je dovolila, da se sme izvoziti določena večja množina krompirja. Ako cene radi tega ne bodo narasle, bo vlada dopustila nadaljnje večje količine krompirja izvoziti v inozemstvo. Omejitve pri izvozu in pri piščancev so ukinjene, a izvozne pristojbine za jajca se imajo plačati v naravi, za piščance v denarju.

ZADRUŽNISTVO.

g Redna glavna skupščina »Zadružne zveze« se vrši dne 18. maja t. l. ob 10. uri dopoldne na verandi hotela »Union« v Ljubljani.

g Narodni Gospodarski št. 4, glasilo »Zadružne zveze« v Ljubljani je izšel s sledečo vsebino: dr. Basaj »Zadeti je treba«; dr. A. Gosar »Zadružništvo in socializacija«; Ivan Avsenik »Ali tako dalje«. Nadalje prinaša prinaša vprašanja in odgovore in pod naslovom »Zadružništvo veliko bogatega drobiža. List, katerega najtopleje priporočamo, stane letno za nečlane 25 Din, za člane zveznih zadrug pa 20 Din. Naroča se pri »Zadružni zvezi« v Ljubljani.

g »Zadružac«, glasilo zadružne zveze v Splitu št. 7, je pravkar izšel s sledečo vsebino: dr. J. B. Uprava zadrug; »L. R.« Lakota v Istri; Uspeh oljarske zadrug v Nürteru; Predelava bolhača. Nadalje prinaša zadružna navodila in vesti, gospodarske vesti, novice in drug drobiž. List izhaja vsakega 15. in 30. v mesecu in stane letno 40 K.

g Zadružna zveza v Trstu. Glasom poročila in računskega zaključka za l. 1922, to je za drugo upravno leto, je bilo v tržaški Zadružni zvezi vloženih 127 zadrug, od teh 85 denarnih, 32 konzumnih, 6 mlekarških, 1 vinorejska, 2 stanovanjski in 1 mlinarska zadruga. Po deželah odpade: 17 zadrug na Gorishko, 65 na Istro, 24 na Notranjsko, 21 na Trst. Vseh plačanih deležev je bilo 2319 v skupnem znesku 23 tisoč 196 lir. Revizij je izvršila Zveza 79, denarni promet je znašal 14 milijonov, 772 tisoč 404 lire.

g Zadrug za trgovino s pridelki. Po vojski so ustanovili v Bački več takih zadrug, ki jih imenujejo žitne zadrug, a bavijo se z nakupovanjem in prodajo raznega žita in živine. Delež v takih zadrugah niso enaki, ker nekateri člani sodelujejo bolj z delom, drugi pa z denarjem. Dobiček se deli na enake dele. Take zadrug omogočujejo, da se delo v njih lepše razvije, kot pa, da bi se vsak posameznik bavil s takim poslom. Te zadrug so bile vstanu sezidati moderna skladišča za žito in primerne prostore za pisanje suhih svinj, kakor tudi začasno nastanitev nakupljenih pitanih svinj.

g Konzumno zadružništvo v Severni Ameriki. Zadružništvo se je pričelo razvijati v Severni Ameriki že pred par leti. Težave v življenju, ki jih je pričelo okušati ljudstvo med vojsko, posebno pa še po vojski, so prisilile ljudi, da so pričeli iskati pomoč v zadružništvu. Uspehi zadružništva v Angliji in po ostali Evropi so vplivali na to gibanje in kmalu so ustanovili veliko število konzumnih zadrug. Žal, da je veliko teh organizacij propadlo. Glavni vzrok temu propadanju so pomanjkanje predpogojev, premalo izkušenj in veliko premalo trgovskih sposobnosti, nekaj pa so zakrivil tudi sumljivi ljudje, ki so izrabili splošno zanimanje za zadružništvo ter so prodajali deleže podjetij, ki so bila samo navidezno zadrug. Največ zadrug je propadlo l. 1920, ko so pričele padati cene blagu, zadrug se pa imele v skladiščih velike množine blaga, nakupljenega po visokih cenah. Veliko zadrug je propadlo tudi vsled tega, ker so dajale blago na kredit. Od obstoječih 2000 zadrug v Združenih državah je 90 odstotkov konzumnih zadrug. Da je zadružništvo v tej državi še mlado, dokazuje dejstvo, da deluje 70 odstotkov vseh sedanjih konzumnih društev in dobra polovica poljedelskih zadrug šele zadnjih pet let ali pa še manj. Med posebnimi najnovejšimi vrstami zadrug omenjajo tukimencovane »Boarding-house«, restavracije in stanovanjske zadrug.

RAZNO.

g Urad Ljubljanskega velesejma naproša vsa kulturna, pevska in druga društva, stanovske organizacije, športne klube itd., da prirede svoje kongrese, koncerte, športne tekme itd. za čas letošnjega velesejma od 1. do 10. septembra ter da izvolijo to pismeno sporočiti uradu Ljubljanskega velesejma v Ljubljani, Gosposvetska cesta (Tivoli) Telef. interurb. št. 140 oziroma poslati v prihodnjih dneh velesejskega ravnateljstva v svrhu medsebojnega dogovora.

g Sadite zopet fižol. Pridelovanje fižola je pri nas zelo zaostalo, kar je posledica svetovne vojne. Naravno je, da se je pridelovanje fižola med vojno zelo opustilo, ker se je zemlja v tem času rajše izrabila za pridelovanje bolj potrebnih živil. Cene pa, ki so se plačevale zanj od Vojno žitnega zavoda, so bile tako nizke, da kmetovalec ni prišel na svoje stroške in da je bolj kazalo zemljo izrabiti za pridelovanje krme. Fižol pa je bil za našega kmetovalca zelo važen pridelek in lep dohodek njegove letine je bil izkupiček za fižol. Z ozirom na otežkočene prometne zveze, ki so trajale po vojni še dolgo časa, je bila kupčija deloma nemogoča ter nesigurna in umevno je, da se vsled tega kmetovalec ni mogel plačati povoljne cene za pridelani fižol, kar je bila naravna posledica, da je pridelovanje zelo zaostalo. Ker so pa sedaj železniške in pomorske zveze urejene in se je zopet nadejati dobrih kupčijahkih zvez in dober odjem našega fižola v inozemstvu, se kmetovalec priporoča, da polagajo v svojem lastnem interesu saditi fižola večjo važnost. Pri saditvi pa je polagati veliko važnost tudi na vrste fižola in sicer se pri nas v Sloveniji najbolj obnesejo rdeči (ribničan), pisanobeli dolgi (mangalon) in perpeljar ali koks. Tudi zelena fižolca se ponekod dobro obnese, četudi je običajno v ceni nižja kakor zgoraj navedene vrste. Za saditev fižola pa je priporočljivo tudi dveletno seme,

še je dobro shranjeno (kar velja na letošnjo saditev pridelek iz leta 1921). Kmetovalcem pa naj ne bo tudi vseeno, kakšno seme da vsade, temveč ga naj preje odbero, da ne bo pomešan z drugimi vrstami, istotako naj se tudi izloči vsa zamakna in neenakomerna razvita zrna. Saditev dobro izbrane fižola bo imela gotovo dober uspeh.

g Stanje setev v naši državi po poročilu poljedelskega ministrstva v mesecu marcu:

Slovenija: Radi deževja je jesenska setev zakasnela in je ozimna zaostala v rasti. Pomladna setev in drugo delo je pravočasno končano.

Hrvaška in Slavonija: Ozimna se razvija dosti dobro. Deževje je zelo oviralo pomladno delo.

Vojvodina: V splošnem je ozimna dobra, razen v nekoliko krajih, kjer je trpela od povodnj. Radi dežja so izgledi na letino dobri.

Bosna in Hercegovina: Stanje ozimine je dobro, v posameznih krajih zelo dobro. Obilno deževje je pomladansko delo na polju zelo oviralo.

Dalmacija: Ozimna je dobra, dobro napreduje in obeta dobro letino. Pomladanske setve so končane.

Crna gora: Ozimna žita, predvsem pšenica, obetajo dosti dobro. V nekaterih krajih so napravile povodnji škodo.

Severna in južna Srbija: Ozimna žita so dobro prezimila. Vlaga in toplota sta koncem meseca ugodno uplivali na rast. Izgledi na letino so dobri, samo v posameznih krajih so povodnji radi deževja napravile občutno škodo.

g Ugodno stanje setev v Vojvodini. Iz Novega Sada poročajo, da je setev v celi Vojvodini zelo ugodna. Močno deževje in povodnji nista napravili nikake škode. Posejana površina je večja nego preteklo leto. Pšenica, ječmen in rž so dobro usmilili. Vreme je bilo zadnje dni večinoma ugodno pomladansko delo.

g Vinogradi v državi so dobro prezimili. Pomladna dela v marcu so ponekod radi neugodnega vremena nekoliko zaostala.

g Posojilo belgrajske občine. Vlada je odobrila po belgrajski občini najeto posojilo v znesku 150 milijonov dinarjev.

g Tovarno za aeroplane zgrade v Brodu na Savi poleg tovarne za železniške vozove in loko motive.

g Katastrofa češkega čebelarstva. Češko čebelarstvo zadnja leta je nekaj let nesreča za nesrečo. Lansko leto je poginilo v Češkoslovaški 75 tisoč panjev, letos zadene češke čebelarje še večja neugoda. Čebelarstva statistika v češkoslovaški republiki v l. 1921. kaže, da je bilo omenjeno leto čebelarstvu neugodno. Rojev je bilo jako malo, a poleg tega je na tisoče in tisoče panjev poginilo. Zato je bil tudi pridelek medu in voska dosti manjši kakor druga leta. Od 513 tisoč 944 panjev, ki so prezimovali leta 1921, jih je ostalo samo 468 tisoč 807, tako da je prišlo v nič 75 tisoč 778 panjev. Ako vzamemo povprečno vrednost čebel in medu, pomeni tu izgubo narodnega imetja nič manj ko 14 milijonov češkoslovaških kron.

Od naših vrlih gospodinj je odvisno, da se pri nas uporablja domač izdelek, kakor so »Pekatete«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo. 2160

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 (tik za franciškanško cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

5%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica. Koncem decembra 1921 je imela nad 100 milijonov kron hranilnih vlog in nad 1,100,000— kron rezervnih skladov. — Posojila se dovoljujejo na osebnem kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

Razgled po svetu.

Med Nemci in Francozi je opazati moč na želja po končnem sporazumu, zakaj o tem stanju obe stranki trpita. Le težko je začeti in najti za sporazum pravo podlago in obliko. Angleži se zelo zanimajo za spravo, ker se boje, da bo Nemčija postala popolnoma nezmožna za vsako odplačevanje in da se bo še bolj naslonila na boljševiško Rusijo, kar stališča zapadne Evrope nikakor ne bo utrdilo.

V ruski Ukrajini so izbruhnili veliki kmetijski upori proti boljševikom, ki jih ustaši v velikem številu obešajo.

Ljudska stranka v Italiji Mussoliniju ne da mirno spati. Vse nasprotnike je razbil, le Ljudska stranka se trdo drži in celo roge pokaže vsemogočnemu nasilniku. Raditega je skoro prišlo do preloma v vladi, kjer sede fašistovski in ljudski ministri, so se zopet pobotali. — Vendar pa se zdi, da bo Mussolini opustil načrt predložiti večinski volivni red, s katerim je mislil popolniti (Ljudsko stranko) najbolj udariti.

Angleži so na podlagi letošnjega proračuna znižali dohodninski davek in odplačali precejšnjo vsoto državnega dolga. Tako delajo v državah, kjer še malo ne vedo, kaj je centralizem.

Državljanska vojska na Irskem se bliža, kakor vse kaže, svojemu koncu. Pristaši de Valere, voditelja upornikov, so večinoma pobiti ali ujeti, isto se je zgodilo z glavnimi voditelji, le de Valera se še skriva pred preganjalci. Morda zasije sedaj Irski po večstoletnem boju za svobodo solnce miru in napredka. Dolg je bil boj za svobodo, a končno je bil odbojevan, čeprav ne v najskrajnejšem de Valerovem smislu.

GAZELA - milo
GAZELA - milo
GAZELA - milo
GAZELA - milo

se peni, kakor najboljša
toaletno milo;
je visokoprocenatno in je
zato štedljivo v porabi;
je popolnoma neutralno,
torej ne škoduje perilu;
je v ceni brez konkuren-
cence.

ZOBOZDRAVNIK - SPECIALIST

M. U. DR. IVAN OBLAK

Ljubljana, Stari trg št. 34

(nasproti šentjakobske dekliške šole) ORDINIRA
od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Tedenske novice.

d Zopet udarec centralizma. Belgrajska vlada je odredila, da se generalni izseljeniški komisariat preloži iz Zagreba v Belgrad. To se pravi, da bodo morali naši ljudje, ki bi se hoteli izseliti, hoditi v Belgrad po dovoljenja oziroma v Belgrad pisariti, od koder nobene rešitve ne bo. Že dosedaj je imel vsakdo, ki se je hotel izseliti, množico neprijetnih sitnosti, sedaj bo naletel naravnost na nepremagljive ovire

in ga bo strašno stalo, preden bo sploh mogel kaj doseči.

d Tudi ljubezen do lastnega naroda ima svojo najglobljo korenino in najtrdnjšo oporo v verskem prepričanju. Zakaj svojega bližnjega moraš ljubiti, ljubiti tembolj, čim bližji ti je. In najbližji ti je lasten narod. Zato kristjan pač ljubi vse narode, toda v prvi vrsti lastnega. Nič čudnega, ni, če svobodomislec, ki je zatajil vero in njene zapovedi, zataji tudi svoj narod, če mu tako prav hodi. Tako so slovenski svobodomislici, sokoli itd. danes odpadli od lastnega naroda, sramujejo se ga in ga sramote. To delajo sokoli v zasedenem ozemlju, to delajo svobodomislici pri nas. Jutri je pri teh ljudeh mogoče, če jim bo kazalo — merilo jim je vedno denar — da bodo zatajili lastno državo. — Kdaj bi se slovensko ime izginilo v morju zgodovine, ko bi ne bilo med Slovenci tiste žive vere, ki je neizčrpen vir ljubezni do lastnega naroda.

d Za krošnjarje. Poslanec Škulj je pri ministrstvu trgovine posredoval, da bi se pri sedanjih pogajanjih v Rimu sprejme določba, da bodo smeli naši ljudje z lesnimi izdelki krošnjariti tudi onkraj meje v pokrajinah, kjer so imeli že preje take pravice. Kot se čuje, pogajanja nič kaj dobro ne napredujejo, ker Italijani le preveč zahtevajo.

d Značilen govor. Ob otvoritvi zagrebskega velesejma je govoril tudi zagrebski župan Heinzl, ki je povdarjal, da Hrvatje ne bodo mirovali preje, dokler ne bode hrvatski denar, ki sedaj gre iz dežele, ostal na Hrvatskem. — Slovenci si bomo pa v vztrajnosti in odločnosti morali postaviti Hrvate za zgled!

d Dvorni socialist. G. Anton Kristan, bivši rjoveči socialistični lev, ki je včasih hodil okrog in gledal, kje bi obžrl kakšnega kapitalista in monarhista, je postal sam velik kapitalist in zadnje čase poseben prijatelj dvorskih krogov. Ko je odšel dr. Korošec od kralja, je že čakal pred vratmi Kristan, da je potem pri kralju popravil Koroščevo poročilo tako, kakor mu je naročil g. Pribečević. G. Kristan je ostal na dvoru tudi pri večerji.

d Ljubljanska občina bo dala iztrebiti jarke na Barju, v kolikor spada pod ljubljansko občino. Jarki že niso bili iztrebljeni 20 let. Delo bo stalo pol milijona kron. Na ljubljanskem magistratu se pozna, da živahno posega v delo SLS.

d Finančna kontrola — sprejem novincev. Oblastni inspektorat finančne kontrole v Ljubljani opozarja, da se rešitev prošenj za sprejem v službo finančne kontrole čisto po nepotrebnem zavlačuje, ker so le-te vložene na nepravna mesta ali drugače pomanjkljivo sestavljene. Prošnje naj se naslavlja izključno le na Oblastni inspektorat fin. kontrole v Ljubljani, kako naj bodo sestavljene in opremljene, pa prejmejo prosilci pojasnila pri vsakem oddelku finančne kontrole.

d Birma na Bučki bo 9. maja, s čemer naj bo popravljeno naše poročilo o birmah, v katerem je bila Bučka pomotoma izpuščena. —

d V Zgornji savinjski dolini v Gor. gradu priredi Orlovska srenja Marija-Na-

zarje dne 29. aprila ob 3. uri popoldne v slučaju lepega vremena telovadni nastop na dvorišču graščine Gornjigrad, v slabem vremenu pa v škofovi dvorani. — Pridite pogledat naše Savinčane!

d Prostovoljno gasilno društvo v Šmartnem bo imelo dne 3. junija t. l. svoj svečani dan. Po sv. maši bomo blagoslovili novi gasilni dom. Popoldne priredi omenjeno društvo veliko vrtno veselico. Natančna pojasnila pozneje.

d Čipkarice, katere še niso pri nas včlanjene, naj se takoj prijavijo oziroma včlanijo pri podpisani zadrugi. Delo se bo zelo dobro plačalo. Osrednja čipkarska zadruga v Ljubljani, Stari trg 2/L.

d Prostovoljno gasilno društvo na Brezovici priredi dne 10. maja t. l. ob 3. uri popoldne in zvečer ob pol 8. dve igrice v Katol. Domu na Brezovici s pevskimi točkami, dne 10. junija t. l. pa vrtno veselico na vrtu gosp. Fr. Velkavrh na Brezovici. Tovariška društva prosimo, da ne bi ta dneva prirejala svojih prireditev. — Odbor.

d V Ferličevi gostilni v Novem mestu sem v torek 17. aprila neznanemu kmečkemu možu dala zmenjati bankovec za 4000 K. Namesto sto bankovcev po 40 K, mi je dal samo petdeset bankovcev po 40 K; torej 2000 K premalo. Ker sem uboga hišarica in ne morem toliko denarja pogrešiti, pozivam tistega moža, da mi ostalih 2000 K pošlje po pošti in si odračuna stroške. Obenem prosim tiste, ki so bili takrat v gostilni in poznajo moža, a katerim ste pri mizi sedeli dve kmetijski ženaki, da mi sporočijo ime tistega moža, da ga poiščem, in denar od njega dobim, ako mi ga sam ne bi hotel vrniti. Stroške bom vsakemu rada povrnila. Menjala sem denar okrog enajste ure dopoldne. — Marija Jurman na Zaplazu, pošta Velika Loka.

d Nemški podivjanci so ob priliki misijona v Kamenu na Koroškem napadli misijonarja p. Pristova, ki jim je ubežal v župnišče, moža pa, ki sta ga spremljala, so z nožmi obdelali. Belgrajska vlada se zato ne zmeni, ker smo pač Slovenci.

d Tatovi so vlomili v notarjevo pisarno v Mokronogu in odnesli blagajno, v kateri je bilo okrog 80.000 kron, precej srebra in zlata. Nato so šli na Pričo, vlomili v hram, se najedli šunke in napili vina, pustili tam 100 dinarski bankovec in dva srebrna goldinarja ter odšli.

d Zapirajte in pazite! V ljubljanski okolici se zadnji čas zelo množe vlomil in tatvine. Ljudje naj zato varno zaklepajo vsa vrata in naj denarja ne hranijo doma.

d Vlak je povozil na kolodvoru v Šiški železničarja Ivana Plevelj, ki je vsled hudih poškodb kmalu umrl.

d Osební vlak je trčil v noči od 22. na 23. aprila pred kolodvorom Sava pri Litiji v tovorni vlak, ki je stal na progi in čakal, kdaj bo smel voziti na postajo. Ker je strojevodja osebnega vlaka na dano znamenje začel vlak hitro ustavljati, ni bil udarec premočan. Par oseb je bilo lahko poškodovanih, nekaj voz tovornega vlaka pa je bilo razbitih. — Isti vlak je ob isti vožnji prejšnji večer v Postojni osmuknil neki tovorni vlak. Nesreča je bila večja, ker je bilo menda pet oseb ubitih in 20 ranjenih.

d Umorjenega moža so našli 12. aprila v gozdu v Ločah pri Velenju. Ležal je že 3 do 4 dni v gozdu. Kdo je morilec, se ne ve.

d Žena umorila moža. V Dvorski vasi pri Begunjah na Gorenjskem je žena Neža Janc v prepiru s sekiro možu preklala glavo, da je bil takoj mrtev. Morilka se je sama naznanila orožnikom.

d Čevlje kupujte samo z znamko »Peko« ker so ti priznani najboljše in najcenejše. Glavna zaloga Ljubljana, Breg 20 na drobno tudi Aleksandrova cesta 1.

Širom domovine.

IZ PODPECI.

29. m. m. smo spremili k zadnjemu posetku v najlepši moški dobi posestnika Franceta Sivica, podomače Lužarja. Kako priljubljen je bil pokojnik, smo se prepričali na njegovi zadnji poti. Gasilec domačega društva so se udeležili pogreba polnoštevilno, kot tudi mnogobrojno občinstvo obeh vasi. Kamniško gasilno društvo je brez pavila takoj izobesilo žalno zastavo in se korporativno udeležilo pogreba. Gasilno društvo je z njim izgubilo vrlega gasilca, vaščani pa priljubljenega soseda in dobrega gospodarja. — Vojska mu je zastupila kal življenja. Zapuška žalno ženo in 5 neprekrbljenih malčkov. Bila Ti lahka zemlja domaća, draci France! Kamniškemu društvu pa najtoplejša zahvala za ugledno gasilsko sayednost! — Gasilec.

TRSTENIK PRI KRANJU.

Naša fara je za Veliko noč doživela izredno slavlje. Dobili smo nove zvonove. Naša iskrena želja je bila naposled vendarle izpolnjena. Priljubljeni so jih naši možje na tleh, lepo okrašenih vozovih. Lep sprejem jim je pripravilo izobraževalno društvo, pevski zbor, Marijina družba in šolska mladina. Med krasnim sprevedom so pokali topiči in naznanjali okoličeli veliko slovesnost.

Blagoslovili jih je na Veliko noč dne 1. aprila domač gospod Župnik. Naši zvonovi so harmonično ubrani. Veliki tis, drugi a, tretji d. Vili so v Vidmu. Zahvala gre pred vsem gospodu župniku J. Miksu, ki je stvar spravil v tir in faranom, posebno Povljanom, ki se niso strasili pred stroki.

PETKOVEC NAD LOGATCEM.

Katoliško izobraževalno društvo Rovte dramatični odsek Petkovec priredil v nedeljo 22. t. m., ko bo tu običajna letna sv. masa. Finžgarjevo ljudsko dramo: »Razvaline življenja«. Predstava se vrši v prostorni lopi g. Jureca. Za sedeže bo dovoljno preskrbljeno. Gledalci naj upoštevajo, da bo večina igralcev nastopila prvič javno na odru. Vendar upamo, da bosta zadovoljni: zato uljudno vabimo na obisk, od blizu in daleč.

MIRNA PEC.

Se ni dolgo, ko je Domoljuba prinesel vest o tragičnem umoru zene Ignacija Vednika v Grčvrhu. Da izbrseno krvave sledi v živceju naših malih, na katere poročila o umorih in samomorih le slabo vplivajo, poročamo — čeprav že malo kasno — iz naše zbirke vesel družinski dogodek: Franc Bohar in Ursula r. Avbar iz ugledne krščanske hiše v Jablanu št. 11, po domače pri Zagorjelih, oziroma pri Stuparjelih, sta obhajala slovesno zlato poroko. Cerkevni obred se je vršil v nedeljo po litanijah vprilko polne cerkve vernikov. Bila je to ena najglavnejših porok do zdaj. Tudi domača veselja iztekla v največje zadovoljstvo sorodnikov, vaščanov in gostov. Bilo je mlajev, napisev, vencev in nabitne kakor ob novi maši. Predvsem je napravila veliko veselja zlatoporočenca mala vnukinja Stuparjeva Ančka s svojo deklaracijo. Vsa čast sinovom in hčeram, drugim sorodnikom in vaščanom, ki so požrtvovalno prispevali, da se je ta izredni in pomenljivi dogodek v župniji tako slovesno vršil in ki so tako najgloblje vtisnili mladini v srce zgled, kako je treba spoštovati starše in stare ljudi. (Eden, ki je s peči gledal.)

SVIBNO PRI RADECAH.

Sram nas je bilo, in jezilo nas je, ko smo brali v dopisu izpod Kumac, kako je ravno naš učitelj Ivan Pečnik vahal na Zorjavo skrinjico pred obližem volivcev iz treh fara. — Namesto, da bi bil lepo tihi, in hvaležen, da je pri nas dobil miren kotiček, ko je po tistem koroskem polomu pribežal k nam in se zaletel v stari grad naših Ostrovčarjev, kjer je običaj, nas pa sedaj sramoti pred svetom, doma bi pa rad vse od kraja konandiral. — Naši ljudje so mirni, dobri in krščanski, ta mladi gospod je pa koj ob svojem prihodu pokazal, kako

ponižen Zorjavar hlapčič da bo. Tako na primer so bile njegove prve besede, ki je z njimi zabaval nad nami, da on že vé, kakšni prešči da so farji. — Lahko si mislite, kako se je s takim pozdravom moral prikupiti poštenim Svibanjem! — Na prstih dveh rok bi jih lahko sesteli tiste, ki drže z njim, pa to so samo taki, ki nimajo prav nobene volje. — Pred volitvijo je cele skladišnice »Domovine« razmetel po fari, češ, le berite, kajni so farji, eden tam gori pri St. Jurju, drugi doma v Svibnem, in se bahal, da bo zdaj vse drlo za njim in volilo dr. Zorjavo, nazadnje mu je pa še njegov namestnik pri vžanjanju skrinjice figo pokazal. In tak zlovek bi rad celo nas krščanske starše pri svojih rediteljskih sestankih neil vzgoje otrok, ko je sam še najbolj potreben takega pouka! — Najprej naj se sam dobro nauči, pa z zgledom naj pokaže, da je krščanski hlapčič! — Dekler pa on svojih verskih dolžnosti ne bo izpolnjeval, ali pa bo samo tu in tam prišel v cerkev, in še takrat le, da bi opazoval in se posmehoval, kakor kak spijon ali pa farizej, toliko časa bo vse njegovo prizadevanje zastoj. — Mi bomo že sami brez njegove pomoči svoje otroke vzgajali po naukih sv. katoliške vere, odločno pa bomo odbili Zorjavoska, to se pravi sokolska ali svobodnemiselna navedila! — Dali bi mu radi dober svet, da naj popolnoma miruje s svojo Zorjavovino, če boše, da ga bomo vsaj za silo trpeli med sabo.

PETKOVEC PRI ROVTAH.

Tukajšnji lantje in dekleta so pod okriljem »Izobraževalnega društva« priredili preteklo nedeljo Finžgarjevo žaloigro »Razvaline življenja«, ki je precej dobro izpadla. Odmore so lepo izpolnili vrli pevci iz Rovt. — Naj bo od strani gledalcev izrečena na tem mestu iskrena zahvala vsem, ki so nam kakorkoli omogočili prijeten popoldan. — Umevamo, da je bilo treba zato veliko truda in žrtve. Upamo, da se bomo imeli že priliko videti, celo večkrat, kakor čujemo. Omenili bi še, da bi bilo mogoče na mestu, pred vsako igro, posebno težjo, malo razložiti njen pomen. Mogoče se potem ne bi slišal tu pa tam ob najžalostnejših prizorih neumestni smeh. — Pravo uživanje igre (težje) je tudi umestnost.

JEZICA PRI LJUBLJANI.

Kakor znano, je okrajno glavarstvo v Ljubljani prepovedalo mlekaricam vožnjo po desnem hodniku Dunajske ceste v smeri Jezica-Ljubljana. Tudi mlekarice nimamo nič proti temu ukrepu in prav je, da se napravi red, da kolesarji vozijo po enemu, a mlekarice po drugem hodniku, ker s tem se gotovo prepreči marsikak neprijeten stik. Toda prikaževali smo, da bodo merodajni gospodje upoštevali naše želje in si čisto ogledali ob slabem vremenu. Desni hodnik je lepo osaden, v levem pa stoji cela jezera deževnice in blata. In po tej brozi naj brede mlekarice s težkim vozikom in večkrat z raztrganimi čevlji! Gospodje, ki imajo posebno veselje sikanirati mlekarice, naj bi raje preskrbeli, da se levi hodnik očisti blata in primerno nasuje, ali pa naročite čestiarjem, da napravijo odtoke, da bo mogla voda odtekati. Potem sele poljite ozonike nad nas, če ne bomo ubogali. Nikakor pa ni pravično, da ste v soboto, 21. t. m., na deževni dan poslali svoje organe na Dunajsko cesto, ki so podili mlekarice s suhega hodnika v blato in vodo. Okrajnemu glavarstvu priporočamo, da pri nalažanju globe upošteva olajšilne okolnosti: dež, blato, najbolj pa svoj nepremisljen ukrep, ki je, če se brezobzirno izvaja, zelo krut in kriviceen. — Mlekarsko društvo, kje si? — Mlekarske.

JEZICA PRI LJUBLJANI.

Okrajni šolski svet v Ljubljani je na predlog krajeve šolskega sveta v St. Vidu pozval tukajšnji občinski odbor, da sklene, da bo ježenska občina solidarno prispevala k ustanovitvi in vzdrževanju mečanske šole v St. Vidu. Občinski odbor je ta poziv soglasno zavrnil, upoštevajoč pri tem mnenje občanov, ki se so v to svrhu sklicanem zborovanju 15. t. m. po temeljiti in stvarni debati izrekli proti, ker občina Jezica gravitira v vseh ozirih na Ljubljano, ne pa na St. Vid. — Občinski odbor je nadalje napravil hvalevreden sklep, da je voznjica z avtomobili skozi občino dovoljena le s hitrostjo 15 kilometrov na uro. Ob vseh vhodih v občino so se katagorelji vpostavile svarilne deske. Avtomobilisti ki bi kršili to zapoved, se bodo kaznovali z globo od 100—3000 Din. Občani, ki stanujejo ob državni cesti, smo občinskemu odboru prav hvaležni za ta sklep in želimo, da bi tudi uprava državnih cest skrbela za naše zdravje s tem da bi dala ceste gra-

vočasno očistila blata oziroma prahu ali pa bi nas eventuelno s škropljenjem cest varovala pred bacili in prahom, kateremu smo izročeni več kot polovica leta. — Zdravstveni odsek za slovenijo priredi v soboto, 28. t. m. ob pol 8. uri zvečer v tukajšnjem društvenem domu predavanje o čuvanju zdravja. Predava zdravstveni nadzornik g. dr. I. Pirc. Občani pridite v velikem številu.

LESE.

Ni dovolj, da smo obdarjeni z domačimi tatevi, ki kradejo kakor srake, kar jim pride pod predolge prste. Pridružil se jim je še nebodigatreba Stanko Oblak iz Trizica, ki je začetkom tekočega leta ukradel neko nedeljo pod noč iz naše cerkve štiri medene svečke in jih prodal trgovki Mariji Verdir v Trizicu. Ker je božjeropnika vest pekla ali kali, je prišel tresoč se hlač in krač samega sebe ovadit g. župniku, ki je bil božji rop naznanil triziškim orožnikom. Obsojena sta bila pri radeljskem okrajnem sodišču 17. aprila Stanko Oblak na en mesec strogega zapora, Marija Verdir pa na 250 Din denarne globe, odneseno pet dni zapora, ker je bila kupila sumljivo blago. Bog živi pošteno rokodelstvo!

ROB.

Tukajšnje katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 23. aprila ob pol 3. popoldne »Bekle z biseric, igrokaz v 5. dejanjih s petjem. Vsebinska igra je vzeta iz časov jersalemskega razdejanja in je sedanjim časom zelo primerna, ker se vidi v njej moč krščanske vere. Ker je ta igra zadnja v starem poslopu, zato vabimo vse somisljivke in prijatelje, ki so vnosi za katoliško vzgojo naše mladine, da se igre udeležijo v obilnem številu in napolnijo poslopje do zadnjega kotička ter nam tako pripomorejo s svojimi prispevki k ogromnim stroškom nove dvorane, ki se bo pričela graditi takoj prihodnji mesec. Bog živi!

POLOM PRI KOČEVJU.

Tu se je izvršil grozen zločin. J. Lebe, posestnik, gostilničar in župan v Polomu, je na dvorišču svoje hiše ustrelil z lovsko puško svojo zeno. Obležala je na mestu mrtva. Bila je doma iz Trizica, dočim je morilec domačin. Zena je bila splošno priljubljena, blaga, posrečljiva in nad vse skrbna mati 4 otročev — sedaj je bila še v blagoslovljenem stanju. Kaj je morilec dovedlo do strasnega čina, bo pokazala porota, bil pa je že zmešan od alkohola, ker je v zadnjem času obilo pil. Mati v grobi v zapor — ubogi nedolžni otroci! — prokletstvo alkohola. Skori isti čas je pa sin Pestla, mesarja pri Stari Cerkvii oklal v Serbi dva delavca tako, da so ju morali prepeljati v bolnico — tudi sad alkohola.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI.

Izredno zivalno se je začelo razvijati naše društveno življenje. Igre, predavanja, osobito pa pevski zbor pod vodstvom marljivega organizata g. Goveca vidno napreduje. Ustanovil se je tudi tamburški zbor. Dvorana nam je že prenajhna, treba bo jo razširiti, ker naše delo privablja vedno več prijateljev v naš krog.

VALTA VAS.

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Gor. Straži se je pri svojem računskem zaključku sponnila z velikodušnim darom tudi našega izobraževalnega društva — podarila mu je znesek 7000 K. Društvo si bo s tem denarjem lahko nabavilo knjig in obogatilo svojo skromno knjižnico, katere se pa člani prav pridno poslužujejo. Društvo se zadrugi tem potni prav lepo zahvaljuje in ji želi v bodoče pri poslovanju veliko sreče in blagoslova.

SV. GREGOR.

Na belo nedeljo, dne 8. t. m. smo uprizarili igro Domen. Predstava je prav dobro izpadla, kljub slabemu vremenu je bila velika udeležba. Na splošno željo se igra ponovi v nedeljo 29. t. m. Začetek točno ob 15. uri. Priporočamo se za mnogobrojni obisk.

DRAGA PRI RAKEKU.

Na belo nedeljo se je pričel pri nas sv. misijon. Udeležitve so bile mnogostevilne. Imeli smo cel teden praznik. Naši farani so odložili pluge in brane ter se udeleževali sv. maši in zvesto poslušali besedo božjo. Zlasti ganljivo je bilo v petek pri jutranji sv. maši, ko so se naši možje in fantje udeležili v tako obilnem številu skupnega sv. obhajila. Naši stari samostojenci se zmiraj ne morejo pozabiti, da so bili tako sramotno poraženi pri zadnjih

volitvah. Toda naj vedo, da se bomo Slovenci v teh krajih izkazali še zmiraj pri vsakih volitvah, da hočemo svojih pravic in svoboščin, ne pa centralističnega jarma. Zato smo volili in bomo volili stranko, v kateri vidimo, da ima zares dobre namene, ne pa da dela samo za svojo lastno korist.

ST. RUPERT.

V nedeljo, dne 29. t. m. se vrši ob 3. uri pop. v dvorani občini zbor Kmetijskega društva. Ker bo na dnevni redu tudi zanimivo predavanje o pomenu zadrugištva (govornik pride iz Ljubljane), so vsi člani vljudno vabijo, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora. Člani, pokažite svojo zavednost, da ste kot občini zbor vi gospodari zadruga ter pridite! Vabite se pa k temu predavanju tudi nečlani.

BUKOVICA NAD SKOFJO LOKO.

Da boste vedeli, kako na Bukovici napreduje, hočem napisati par vrstic. V prijazni podružni cerkvi sv. Florijana se vrši vsako nedeljo in praznik služba božja. Začela se je v postu, lansko leto. Ljudje se je prav mnogostevilno udeležujejo. Obenem se je ustanovil pevski zbor in je pel privikrat lansko leto na Vel. noč in potem ves čas naprej. Pozitivnost je velika. Vsako nedeljo in praznik se vrste kmetje, ki imajo konje, da pripeljejo patra hapucina iz Skofje Loke in po masi zopet nazaj. Pevec imajo vajo dvakrat v tednu. Pri maši poje brez spremljave harmonija. Najbolj izurjeni daje glas in vodi petje. Poučuje jih organist iz Sele. Vprizorili so tudi dve igri: »Zaklade, in burko »Pogodba«. Dne 29. t. m. bodo igrali »Divjega lovca«. Dobiček od iger bo za nabavo lastnega harmonija. Tudi so si nabavili že nekaj kulis, ki so last cerkve sv. Florijana. Sedaj prenavljajo cerkev po načinu kakor v Seleh. Delo je poverjeno g. Ign. Mlakarju iz Zelenikov. Naročeno imajo tudi stolpno uro, s katero pa urar v Lutišah še res predolgo odlašala. Ako bodo vztrajni, utegnejo še dobiti lastno župnijo. Bog kivi pozitivnost za dobro stvar!

IZ LOMA.

Pri volitvah smo Lomljani zopet vestno izvršili svojo dolžnost ter znatno pripomogli k sijajni zmagi SLS, ki je dobila na volišču v Trzinu 409 glasov. — V prosvetnem društvu vro napredujemo. Letos smo imeli že tri igre in en društveni sestanek s govorom, petjem, tamburanjem in branjem. Na belo nedeljo pa je bila v društvu orlovska akademija. Tukaj se je posebno pokazalo, kako dobro deluje naše društvo. Na sporedu je bila deklamacija, dva govora, televadba orlovskega naraščanja, petje in igra pijance — brer — — — iz lista »Orlišca«. 15. aprila je bilo v društvu daljše predavanje. Predaval je dr. Puntar iz Ljubljane. Živo je govoril o političnem položaju v Jugoslaviji; dobili smo jasno sliko, kako razmere bi morale vladati v naši državi, v občinah, družinah in v družbi. Povdarjal je, kako se je razpasla po vojni surovost in nerodnost, ki se kaže zlasti v gremu preklinjevanju ter pijančevanju. Nazadnje je poljudno odgovarjal na razna vprašanja, ki so mu jih stavili društveni člani.

NOVO MESTO.

Na občnem zboru okrajne Obrtne zveze v Novem mestu, ki se je vršil 15. t. m. v Rokodelskem domu, so zbrani obrtniki sprejeli sledečo resolucijo: 1. Protest proti centralizaciji bolniških blagajn. 2. Protest proti nameravani uvedbi novih davkov. 3. Protest proti uveljanjenju srbskega obtnega reda za vsa država; ta je za naše pokrajine prenesta ven in ne pozna zaščite obrtništva. 4. Zahteva, da se čimprej razpišejo volitve v Trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani na podlagi propozicije sistema. — V odbor so bili izvoljeni gg.: Franjo Pelko, predsednik; Franc Petrič, podpredsednik; Fran Vodnik, tajnik; Alojzij Grile, blagajnik; Sitar, Stefančič, Vovk, Zupantič, Planinšek, odborniki. — Novo mesto, dne 17. aprila 1923. — Tajništvo SLS Novo mesto.

Čipkarstvo v Sloveniji.

Kakor znano, je vsled novih mej nastala v naši domači obrti precejšnja zmeda. Ravno to se je zgodilo z našo čipkarsko domačo obrtjo (izdelovanje idrijskih kleklanih čipk), vsled česar so se zbrali nekateri možje in ustanovili »Osrednjo čipkarsko zadrugo v Ljubljani«, katera posluje na Starem irgu št. 2 v prvem nadstropju, — prodaja na debelo in pred kratkim se je ustanovila njena prodajalna, pod Trančo št. 1 — prodaja na drobno. Namen zadruga je: da organizira vse čipkarice v Sloveniji, katere so razstresene po vaseh večinoma ob sedajni meji italijanske države. Čipkaricam preskuje zadruga trajno delo in pošten zaslužek, ker nabira naročila na čipke, prevzema izdelke čipk lastnih članic in jih prodaja dalje. Vsi izdelki zadruga so pravo ročno delo iz jamčeno pravega lanenega sukanca in se vsa dela izvršujejo pod strogim nadzorstvom. Osrednja čipkarska zadruga ima sedaj 12 poslovalnic na deželi in v mestu Ljubljana in zaposlenih več kakor 1000 čipkaric. Naše kleklane čipke so svetovnega slovesa radi trpežnosti in prikupljivih oblik, se lahko perejo in likajo in trajajo najmanj 30 let. Gospodinjje jih zelo radi kupujejo kot okrasek namiznega, postelnega in drugega perila. Čipke iz takozvanega laškega sukanca se jako slabo perejo, težko likajo in se skrčijo, če se perejo, izgube obliko in se strgaio že v par letih. Ker obstajajo v nekaterih krajih čipkarski tečaji, so zmožne čipkarice v teh krajih izdelovati tudi fine, boljše čipke, katerim se ni bati inozemske konkurence. Zadruga ima vedno čipke v zalogi, sprejema naročila na večjo množino v določenem roku in izvršuje najmanjša naročila po svojih ali poslanih vzorcih točno in vestno po kolikor mogoče nizkih cenah v najkrajšem času. Prodajajo se meterske čipke in vložke, rogliji, štirioglati in okrogli motivi, podstavki okvirčki in okvirni miljeji, zastori, garniture za posteljno preobleko, ovratniki itd. po določenih merah kupca. Gospodinje! Ne iščite drugih čipk v inozemstvu, ker doma dobite boljše in cenejše. Osrednja čipkarska zadruga je imela svoje izdelke razstavljene na velesejmu v Ljubljani. Zadruga izpolnjuje velevažno socialno delo, ker združuje zadrugišnim potom največje reve med trpin-kami delavkami in skrbi zato, da jih iztrga iz rok krvoseških prekupecev, ki so še nedavno do krvi izkoriščali čipkarice, ki so komaj zaslužile za sol, sami so si pa gro-madili milijone.

Listek.

Njiva.

Poučna zgodba za kmetiško ljudstvo.
Spisal I. Mohorov.
(Dalje.)

Aleš je bil medtem prešel na širše go-spodarske razmere in je razlagal:

»To stoletje je stoletje delavca. Kaj pšenica, kaj seme, kaj zemlja! Dandanes smo industrijci! Delo je kapital, delo je denar!«

Navdušeno je prihrdil Anže. Aleš mu je hvaležno prikimal.

»Ali ni res tako?«

»Je, je!« je odobral Anže. Gospod Aleš pa ga je vprašal:

»Ali ste tudi Vi kmet?«

»Na pol,« je odvrnil Anže, »izučen čevaljar sem.«

»Lepa obri,« je prikimal Aleš.

»Slaba,« se je nasmehnil Anže.

»Na kmetih!« je poudaril Aleš. »Toda v mestu!« To je, moj ljub! V mestu!

Aleš je govoril preresno in je imel prebujno domišljijo, da bi ne bil Anže verjel. Tako je, je mislil, kakor pravi krojač. V mestu obogatiš. Na kmetih garaš, pa nimaš niti za merico v nedeljo. Ampak v mestu V mestu, moj ljub, je drugače. Pride takale mlada gospodična v čevljarnico. Popustil je šiv. Pet minut zamudiš, pa je kronica. Pride tak-le star gospod. Silen je, nič mu ni prav. Ampak, če mu usrečeš, plača. Ti se-

Imaš ti solnčne pege, zajedavce, nabore ogerce?

Uporabljalj Elza obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporabljalj Elza obrazno pomado!

Ali so ti roke in obraz očistljivi v zimi in vetru?

Uporabljalj Elza lilično-mlečno milo!

Ali želiš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporabljalj Elza lilično-mlečno milo!

Ali tožiš na izpadanju las, prhluti in osivelosti?

Uporabljalj Elza pomado za rast las!

Ali želiš bujne mehke in lepe lase?

Uporabljalj Elza pomado za rast las!

Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Kehlerjeve Elza preparate in kmalu kmalu boš rekel tudi ti kakor vsi:

To je ono pravo!

Išči v vseh poslovnica samo prave Elza preparate od lekarnarja Feller. Narочиš naravnost, tako stane s pakovanjem in poštino če denar naprej ali po povzetju.

2 velika porcelanasta lončka Elza-obrazne pomado 25 Din
2 Elza-pomado za rast las 25 Din
4 velika keso Elza liličnega mlečnega mila 35 Din

BAZILČNO: Lilično mleko 6 Din; brkoman 3 Din najfinjši Hoga puder Dr Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 Din; najfinjši zobni prašek Hoga v patent-dozah 10 Din; puder za dame v vrečkah 3 Din; zobni prašek v škatljah 3 Din, v vrečkah po 2 Din; saček (dikava) za perilo 3 Din; šampon za lase 3 Din; rumenilo za obraz 12 Din; omet 12 Din; najfinjša parfume od 15 Din dalje; cvet za lase 20 Din; Elza-katranovo milo 3 Din. Za razširjene predmete se pakovanje in poština posebej računa.

Na te cene se računa še 5%, doplatka. Naročilna pisma adresirati na: Lekarnar EUGEN V. FELLER, Stubica Donja. Elzatrž št. 16, Hrvatsko.

reda razumeš svojo obrt in mu znaš področiti. Pošlješ mu čevlje na dom. Naravnost z kavarnice pride k tebi:

»Mojster, čevlji pa takil Zadovoljen sem!«

»Oh, gospod, samo polrudili smo se.«

Gospod kima, seže v žep in ti da desetlak. Šestdeset soldov dobi nazaj, meni.

»Dve kroni, gospod!«

Naj bo za pomočnika in pa zato, ker jo mu čevlji po godu. In pomočnik zaropota na okroglem stolu; gospod gre in je zadovoljen.

In že zopet zaškrinjajo vrata in nov pomočnik vslopi. Tako sedi in čakaš, pišeš, neriš, naročaš blago, dobiš popust, bogatiš, vzdržuješ vajence in pomočnike. Naročiš narejenih čevljev. So slabši, ampak poceni, in zaslužek je pri njih najboljši. Dve leti si mojster, potem napišeš na tablo, da maš zalogo čevljev in usnja...

Anže se je razigral in je poklical krčmarja:

»No, pa daj še eno merico!«

Nato se je zgovoril z Alešom in vpraševal, kako in kaj. Orajal je navidez življenje v mestu, pa je vendar menil, da je že od nekdaj nameraval iti v mesto.

»Vaša dolžnost je,« se je tedaj ogrel Aleš. »Če ste se ženili in imate otroke, ali ni vaša dolžnost, da poskrbite zanje? Ali jim ne privoščite kosček boljšega kruha?«

Kobiljekar je svojo merico dopil, plačal in vprašal:

»Kaj, ali bova šla?«

Nak, Anžetu se ne mudi. Se vseč mu je, da se bo iznebil silnega in ošabnega grunlarja. Anže pije hlastno, pomaknil se je celo više gori, da more govoriti lažje čez mizo z Alešem. Zdaj je on, ki hvali mesto in rahlo zaspani meščan pritruje. Govori in govori in ustavlja Aleša, ko se je dvignil, češ, da je čas. Sele, ko so se meščani odpeljali v najtem koleslju, se ozre Anže po svojih sopivcih. Ni jih več, vsi so že odšli, edini krčmar sedi za mizo in si je samemu postregel. Zdaj meni:

»Kaj, Anže, vse pa tudi ni zlato, kar se sveti.«

»Kako misliš?«

»Tako-le,« pravi krčmar, »da take bogalije tudi ni pri tem bahaču. Bi sicer ne hodil v pošvedranih čevljih.«

»Varčen je,« odvrne Aleš, »se mu bolj-ših zdi škoda na deželo.«

Solnce je zašlo. Tihó je legel somrak v polje na belo bajto. Pred bajto sedi mlada, skoro gosposko nežna žena z otrokom v naročju. Troje večjih se je stisnilo k njej, dvoje fantičev in deklica. V odsvitu daljne pozne zarje so jim razvneli obrazi, kakor prepojeni od notranje svetlobe.

Mati med njimi gleda mirna in vdano po slezi proti vasi. Osmo uro je slišati od cerkve, polje je oživel od neštetih glasov, ostrih, presunljivih.

»Murenčkil!« pravi mati toplo in krepko stisne dele. Večja deklica pa se vznevolji.

»Oh, mama, afa pa res ne znajo domov!«

»Bo že prišel,« odvrne mati vdano in mehko, brez očitavanja. Tihó ljubeča je neskončno lepa v svoji topi vdanosli, kakor polje, rodno polje, omalovaževano polje...

II. Sreča sredi polja.

Anže je bil navidez kmetski okoren, tršat in negibek v kretnjah, ves kmetski

od nog do glave. Žena je bila nežna, belopoltna, šibka v zapestju, mehka v besedi in očeh: slika nežne meščanke. Po duši pa je bilo narobe. Anže ni ljubil polja, videl je v polju svoje preklestvo: priklepa ga nase in mu brani do sreče in blagostanja. Žena je ljubila polje z isto ljubeznijo, kakor slednji kotiček revne bajte in slednje svoje dete. Moževa sreča je bila v dalji: gledal je pesniško vznesen v nepopisnih barvah. Ženina sreča je bilo tiho vdano umevanje mirne planjave, ki je redila njo in njene.

Otroci so se bili vrgli po materi; samo najstarejša, Nežica, je bila očetova v govoru in obnašanju, dasi je duševno rastla v drugo mater. Ostali otroci še niso kazali izraziteje svojih lastnosti: štiriletni Janezek, dveletni Tinče in polletna Jelica.

Starejših značajev sta si vendar sličila. Anže ni imel trdne volje, imel je polet in si je mogel postaviti svetel smoter, vztrajne odločnosti pa ni imel. Morda je žena poznala to veliko možovo hibo; morda je niti opazila ni, ker je slepo zapala Anžetu. Bili so brezmejno lepi tisti hipi, ko ji je z delom v roki nasproti sedel in slikal in slikal, kaj da bi ji rad ustvaril. Umela ga je hvaležno po svoje: rad me ima takol kako mnogo misli, da bi mi napravil življenje udobno! To ženino čuvstvovanje ni bilo pomanjkanje trdne volje. Bila je slepa ljubezen, ki je bila pripravljena v vsaki minuti odreči se svojemu lastnemu čuvstvovanju. Oh ne! Ona bi se ne ločila lahko od polja. Toda ločila bi se, če bi hotel mož in ji ponudil življenje drugod. To njeno tiho pasivno življenje je bilo podedovalo najmlajše dete Jelica. Bolehno, komaj živo, sušeče se bitje ni jokalo, samo stokalo je in krčevito grabilo s prstki. To neprestano otrokovo trpljenje in tiho prenašanje se je odbijalo v materinem tožnem in usmiljenem licu. Večkrat je jokala mati Neža nad Jelico in motrila njeno ličice, ki ni sličilo ne njenemu ne Anžetu-

vemu. Večkrat je mati plakala in govorila: »Če mi umrješ, sirotica, še vedela ne bom, kakšna si bila!«

*

Za bajto je bila senčna dolinica, ki se je po njej prelil po deževnih dneh potoček. Ob suhem vremenu se je brez-sledno posušil. Mati Neža se je nemalo-krat jezila nad Klukovo dolino, kamor so otroci kljub opominom najrajši zahajali in odkoder so prihajali redno blatni in mokri, spomladi hudo prehlajeni.

Nežica pere, Janezek gradi mlin in Tinček plove želodove kapice. Nežica je mati.

»Oh,« se krega, »kakšni so ti naši otroci. Vsi se pomažejo. Saj bi človek ne delal drugega, kakor pral.«

»Koliko jih pa imate, mati,« vprašuje resno Janezek.

»Polno bajto! Ne zmanjka se jih! Kaj pa vi, stric?«

»O, mi smo mlinarji.«

»Kaj pa meljete?«

»Pšenico, turščico, rž in kašo.«

»Kaj tudi lašo meljete? Mož, kašo tolčete!«

»Olčete!« se smeje Tinko, čuteč morda prvotno lepoto in poezijo vsake človeške besede, kakor se sicer veseli vsake rdeče reči. »Mati!« pa meni dalje:

»Pri vas ste bogati, stric.«

»Bogati, hvala Bogu!« Nežica se pa obrne k Tinku in hoče vedeti:

»Kdo ste pa vi, prijatelj?«

Tinko tega še ne ve, zato mu pove pridna perica:

»Mornar ste, ker ladje vozite. Kam pa vozite ladje?«

Tinko gleda in ne ve, kam mu plovejo brodi. Zato se perica naveliča te igre, sune Janezku v jez in potopi Tinkovo brodovje in pravi:

(Dalje.)

Bremen - New York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekusni po udobnosti, čistoti in po izborni oskrbi. Nagle in varne ladje!

„George Washington“

„President Roosevelt“

„America“

„President Harding“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list. 215.

Izborna prilika za prevažanje blaga

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

Belgrad, Palata Beogradske Zadruga.

Podružnica: Zadruga zveza v Ljubljani.

Zahvala.

Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja ob priliki prebriske izgube našega nepozabnega soproga in očeta

Leopolda Prašnikar

za mnogoštevilno spremstvo pri njegovem pogrebu izrekam najprisrčnejšo zahvalo. Prav posebno se zahvaljujem č. gg. duhovnikom ter društvu požarne brambe v Lislakah. — Najlepša zahvala vsem, ki so ga obiskali na mrtvaškem odru in spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča rodbina

PRAŠNIKAR—LIPOVŠEK.

SPREJME SE k dvema ženskama kaka SAMSKA ŽENSKA brez otrok, srednjih let, prijazna in mirna. Prednost dobra ŠIVILJA ali kaka upokojenka s pokojnino. Lepo stanovanje do smrti zagotovljeno. Več pis-meno. Poštneležeče KONJICE št. 35. 2269

VAJENCA iz poštene hiše, s PROSTO HRANO in STANOVANJEM sprejme PLESKARSKA tvrda Brata Eberl nasl. MARTINČ, ČERNE in COMP., d. z o. z., Ljubljana, Igriška ulica šte. 6, poleg Dramskega gledališča.

F. Rajdiga sin

Tvrda priporoča vsakovrstne lepe omare (kostne) z ladelci in tudi visoke iz trdega in mehkega lesa, postelje, o-mare, stole, modroce; sploh vse pohištvene dele dobiš edino le

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti 17.

MASTIN primešaj v krmo, angleški krmilni prašek za živino, po pošti 5 zamotkov po 1, kg za 36 Din. Glasom ukaza dež. vlade v Ljubljani smejo prodajati Mastin lekar-narji, trgovci, kramarji, kmetijske in konsumne zadruge. — Dalje od teh zahtevajte:

SLADIN hrana za dojenčke, za otroke. Krepek zajutrek za odrasle, daje bolnikom kri, moč, zdravje. Z njegovo uporabo se prihrani mleka in sladkorja. To dokazuje na tisoče zahvalnih pisem. Po pošti 5 zamotkov po 1, kg 60 Din.

GARJE kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Naftol-mazilo, ki je brez duha in ne maže perila. — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din. pri

TRNKOCI, lekarna, Ljubljana, Slovenija SHS.

DBLEKE za BIRMANCE

V VSEH VELIKOSTIH IN BARVAH

Pri pism. naročilu zadostuje na-vedba starosti. — Največja izbira pri trvdki

DRAGO SCHWAB

manufaktura, moda, konfekcija LJUBLJANA, DVORNI TRG 3.

Pozor! ženini in neveste!

Najboljši nakup MODROCEV iz žime, modrocev na PERESIH. — Dobi se najceneje in najtrpežneje pri TVORNICI MODROCEV

Peter Kobal, Kranj, Glavni trg.

ZAHTEVAJTE CENIKE!

šivalni stroj (MALI SINGER) PRODA po-ceni IVAN TOMAN, Kamna gorica šte. 67, Gorenjsko. 2415

čevljarskega vajenca dobrih staršev SPREJME ta-koj Jožef JARC, čevljar, Naklo št. 37 pri Kranju.

Mlado kravo s teletom

PRODA TAKOJ HENRIK BITENC, Vižmarje št. 77 nad Ljubljano. 2413

Pisalni stroj dobro ohranjen, z vidno pi-savo, KUPIM. — Ponudbe na upravnishvo «Domoljuba» pod: D. D. 2332

Iščem krščanskega MIZARKEGA MOJSTRA, ki bi vzel v pouk DEČKA. Pogoje naj pošlje na na-slov: Janez Pucelj, Fara, p. Nova vas pri Rakeku.

Specialist za notranje in pljučne bolezni

M. U. Dr. IVAN DROBNIČ

ordinira v Cegnarjevi ulici šte. 4, nasproti deželne bolnice. 2324

Kolarske JESENOVE PLOHE

suh les, PRODAM v nedeljo 29. aprila ob 5. pop. na javni dražbi. — ZBILJE 11 pri Medvodah.

KORUZO za sejanje priporoča

FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Vajenca za pekovsko obrt

SPREJMEM po dogovoru. — Naslov pove uprava «Domoljuba» pod šte. 2263.

KDOR HOČE svojo družino DOBRO OBUTI, naj

kupi usnje na sejmu

v Črnomlju, Kočevju, Krikem in Litiji.

na stojnici Franc Perko.

Prodaja

MANUFAKTURNEGA BLAGA po zni-žanih cenah pri

M. Lapuh in drug, Škofja Loka

Spodnji trg. — Vsakomur 5 odstotkov po-pusta do 10. MAJA 1923.

Pristno naravno VINO

VEČ VRST, dobite poceni na JESENICAH, HOTEL «POŠTA». 2431

KOSTI

KUPUJE IN PLAČA

NAJBOLJE: V. H.

— ROHRMANN —

LJUBLJANA 2218

Pravi Italijanski brusi

za KOSE se dobe pri SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 2322

Vsako množino bukovega oglja

KUPIM po dnevnih cenah. — Ponudbe: Anton KODRE, Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 18.

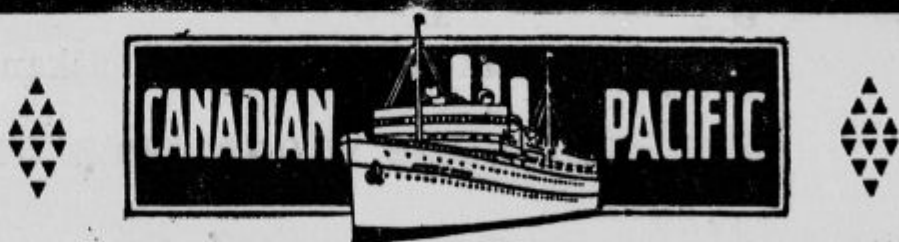
Za birmo! Ne zamudite prilike!

OBLEKE — PERILO — NOGAVICE KRAVATE za birmance kupite naj-ceneje in najboljše v znani trgovini

F. Češnovar :: Ljubljana

Stari trg 16 Stari trg 16

Solidno blago! Točna postrežba!

Največje transportno podjetje sveta

Evropa * Canada * Amerika

Samo 4 dni na odprtem morju. Najbrza in najbolja zveza preko Ham-burga, Antverpena in Cherbourga z glasovitimi EMP-RESS parobrodi na dvostroke vijake. Odhod vsako nedeljo. Daljna pojasnila glede voznih cen, odhoda, potniškega vizuma, prtljage, predpisov naseljevanja v Kanadi in Zedinjenih državah daje AGENCIJA

CANADIAN PACIFIC, Zagreb, Jurišičeva 30

JOSIP ZIDAR, Wilsonova (Dunajska) c. 31.

Učenca za mesarsko obrt

v starosti 14 do 17 let SPREJME JOŽEF JESIŠ,
mesar, Medvode. 2007

ŽENINI IN NEVESTE!**poceni blago**

solidno češko robo iz prvih virov, SUKNO za moške obleke, za ženske volnene ŠEVIJOTE in KAMGARNE v vseh barvah in širinah, najraznovrstnejše belo blago za perilo, potem dvojno široko za rjuhe, gradl za žimnice, namizne prte in prtiče, izgotovljene moške srajce, kravate, ovrtnike, nogavice, rute in šerpe ter še mnogo drugega

dobite pri **M. Malavasič na Vrhniki**
pri stari vagi. 2357

Naprodaj sta 2 travnika

v »KRIZENCI« v bližini Notranjih Gor, občina Brezovica. — Več pove ANTON AVŠIČ, Šmartno št. 9, pošta Moste p. Ljubljani. 2430

Naprodaj je lepo POSESTVO

hiša naspr. farne cerkve, pripravna za vsako obrt, kleti, hlev in sadni vrt, konj, krava, njive, travniki in gozdi. Več povedo v Dragatušu 39 p. Črnomlju.

Zdravilna zelišča

KUPUJE po dnevnih cenah V. H. ROHRMANN,
Ljubljana, Sv. Petra c. 27.

RAZGLAS.

Običajni letni semenj za kramarjijo,
govejo živino in konje

se vrši v trgu SODRAŽICA na Dolenjskem vsled praznika Vnebohoda naslednj dan, to je v PETEK 11. maja 1923.

Gospodarski odbor za trg Sodražica.

Mlad, dobro izučen SEDLAR, ki je nad 10 let delal kot pomočnik, IŠČE prostora oziroma okolice za

sedlarsko obrt

kjerkoli. — Stroške poravnam — Ponudbe pod:
»SEDLAR 2034« na upravo »Domoljuba«.

»L'UNION«

FRANCOSKA ZAVAROVALNA DRUŽBA v PARIZU, osnovana l. 1828. — Skupna glavnica znaša 400 milijonov frankov. — Prevzema vse vrste požarna in življenska zavarovanja — Pojasnila dajejo brezplačno vsi krajevni zastopniki in GENERALNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO Ljubljana, SV. Petra cesta št. 33.

AGILNE ZASTOPNIKE
sprejemamo pod ugodnimi pogoji

Oblačilno blago prodaja**najceneje****manufakturna trgovina****JOS. STOPAR****Ljubljana****Dunajska cesta št. 21.****Cement, gips, strešna lepenka,**

KARBOLINEJ — DRVOCEMENT — VATPROOF — APNO — IZOLACIJ. LEPENKO — MAVCNE PLOŠČE — PRAVI HATSCHKEK-ETERNIT Ltd.,
— nudi po tovarniških cenah

»MATERIAL«

trgovska družba z omejeno zavezo,
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 13.
TELEFON 716.

BERITE NAJPRVO

predno kupite uro, ilustrirani katalog tvrdke H. SUTTNER (imeznik Henri Maire) v Ljubljani št. 1. — Ta Vas obvaruje škodo in jezo, katero povzročajo slabe, bazarske ure, in Vam kaže, kako se zamore dobro in zraven ceno kupiti. Ta katalog Vam svetuje resnično dobre ure, specialne znamenke »IKO« iz lastne tvornice v Švici, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestne ure, svetilne in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orodje, krstna in birmanška darila in vso drugo zlatnino in srebrnino. Pa tudi porabne predmete, kakor n. pr. škarje, nože, britve, lasestrižne in brivske stroje, stekloreze, doze za tobak, avalčice in smodke, nažigače in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki: H. SUTTNER (imeznik Henri Maire) v Ljubljani št. 1.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

(v lastni hiši tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje vloge brez odbitka po

5%

Stanje hranilnih vlog nad 120,000.000.— kron.
Stanje rezervnih zakladov nad 1,100.000.— kron.

PALMA

Kaučuk potpetnike
in potplate

Prednosti!

Ceneje
in
znatno
trajnije
nego od kože!
Varstvo
proti vlagi
i mrazu!

Najcenejša ograja!

BODEČO ŽICO oddaja po 2 Din kg franko kolodvor VRHNIKA po povzetju IV. STULLER VRHNIKA (Slovenija). 2210

ANTON KUNSTEK

LJUBLJANA :: Kopitarjeva ulica 4,
priporoča svojo veliko zalogo

usnja in čevljar- skih potrebščin

na drobno in debelo.

Zlahtni grah,
čebulček,
grahoro,
korenje

ltd. priporoča

SEVER & KOMP, Ljubljana,
Wolfsova ulica 12.
Zahtevajte cenik.

Premog, cement in strešna opeka

stalno v zalogi pri H. PETRIČ, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 33. — Telefon št. 366.

Skladišče: «Balkan».

KUPIM ali vzamem V NAJEM majhno kmečko hišo z vrtom

na Gorenjskem v bližini kolodvora. — Ponudbe
na upravo «Domoljuba» pod «LETOVIŠČE 2200».

NAPRODAJ so 3 rabljeni, prav dobro ohranjeni
stroji za izdelavo cementnih
izdelkov pri ANTONU TRŠAN, KRANJ.

Popolnoma varno naložite svoj denar v VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI

R. Z. Z. D. Z.

sedaj poleg nunske cerkve, poleti 1. 1923 v svoji lastni palači ob
Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestu- **6%** brez odbitka rentnega in in-
jejo po validskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 1/2 %**.

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 1/2 %**.

Večji vezani zneski se obrestujejo po dogovoru.

Pozor! Botri!

Najugodnejše si nabavite
obleke in druge potrebščine
pri trvdki

LOŽAR in BIZJAK

Ljubljana, Sv. Petra c. 20

Nizke cene! Nizke cene!

Važne gospodarske knjige.

Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in več barvnimi tabelami. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Cena okusno opremljeni knjigi, vezani v celo platno, Din 220.—

Obširna knjiga obsega nad 700 strani besedila s slikami in 33 tabel na umetniškem papirju v barvotisku. Tabele nudijo 193 krasnih slik v naravnih barvah, ki jih je izvršil ravnatelj Dragotin Humek, reproducirala pa domača tiskarna. Poglavlje o gobah, njih najdiščih, uporabi in poznavanju je napisal Ante Beg. Niti bogato nemško slovnstvo ne premore tako obširne in lepo opremljene kuhinjske knjige.

Praktični sadjar Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 25 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Priredil Martin Humek, višji sadjarski nadzornik. Cena vezani knjigi Din 120.—

Tudi ta knjiga prekaša vsa pričakovanja; mnogostransko in pregledno razdeljena tvarina je tiskana na 420 straneh, 25 umetniških tabel v barvotisku, vezava in vsa oprema je tako okusna, da je posebno v današnjih časih nismo več vajeni.

Vsled bogate vsebine in velikega števila umetniških prilog v barvotisku je imele založništvo za obe knjigi ogromne dobavne stroške in je prodajna cena obeh knjig za današnje razmere skrajno nizka in vsled tega samo začasna. Zaradi visoke obrestne mere more zdržati založništvo te dve ceni najdalje do konca avgusta t. l., na kar se obe knjigi podražita vsaj za polovico sedanje cene.

Sadje v gospodinjstvu. Navod o ravnanju s sadjem, sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjavi. Za gospodinjstvo in dekleta priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik, s 13 barvanimi prilogami in 42 slikami. Cena za to lepo novo knjigo znaša Din 30.—

Sadno vino ali sadjevec. Priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik. Ta knjiga izpopolnjuje prvo in velja v okusni opremi Din 20.—

Breskev in marelica. Navodila, kako ju vzgajamo in oskrbujejo. Priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik. Cena za to novo knjigo, ki podaja nasvete, kako gojiti ti dve najplemenitejši sadni vrsti, ki nudita velik uspeh in dobiček, znaša Din 12.—

Nauk o čebelarstvu. A. Janša. Novi natis priredil F. Rojina z dodatkom ALBERTIJEV - ŽNIDERSICEV PANJ, in kako v njem čebelarimo, priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik. Cena za knjigo, ki temeljito seznani čebelarje, kako postopati s kranjci in kako čebelariti v novem, modernem panju, znaša Din 24.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Budilke
Ženske ure
Uhani

Najstarejša irgovina ur, zlatnino in
srebrnino **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1

KUPI VSAK !

po znižanih cenah manufakturno blago za spo-
mlad in poletje v trgovini ANTON SAVNIK.
Škofja Loka, Glavni trg. 2099

Pokusite »ŽIKO«

in se prepričajte,

da ni okusnejše kave. Nadomešča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Številna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Naroči se lahko tudi po povzetju najmanj 5 kg direktno

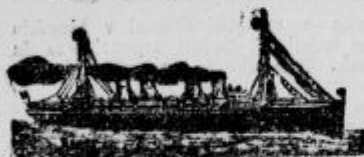
v Pražarni »ŽIKA« d. z o. z.,
LJUBLJANA, ROŽNA DOLINA.

Lepo domače platno

Iz lanene preje, 75 cm ali 150 cm široko, izredno trpežno, izdeluje najceneje tkalnica

»Krosna« v Ljubljani.

Zrinjskega cesta 6, nasproti cerkve svetega Jožefa. - Sprejema laneno prejo v tkanje, zamenja platno za predivo. Na zahtevo pošilja vzorce. 1603

Cie. Gle. Transatlantique Francoska linija

Havre-Newyork samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slovenska banka d. d. v Zagrebu.

Vozna listke in tozadevna pojasnila daje:

IVAN KRAKER,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

ZAMUDITI

PRIZNANO NAJBOLJŠE

»PEKLENSKE KOSE«

(HOLLENSSEN) priporoča založnik in samoprodaja te znamke za Jugoslavijo, tvrdka: F. S. SKRABAR, VIŠNJA GORA. — Preprodajalcem ugodne cene! 1751

miši-podgane
stenice-žurki in vsa gošča
 zen mora poginiti ako porablja te
 moja najbolja preizkuš, in splošno hvaljena sredstva
 kot: proti polisk. in hišnim mišim 28 K, za podgane
 28 K, za ščurke 30 K, za stenice 28 K, uničev. molj-
 cev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
 ušem pri ljudeh in pri živali 10 K, za uši v obleki
 in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesu na sadiju
 in na zeleni, 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
 Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavrč za ekapi:
 M. JUNKER, Petrinška ul. 3, ZAGREB 1.

kolesa

in ves materijal
Vam nudi polcenete

J. Gorec, Ljubljana
Palata Ljubli. Kred. banke.

Tvrdka

F. in I. Goričar pri Ivanki
Ljubljana Sv. Petra cesta 29

priporoča veliko izbiro blaga za spomladanske in letne obleke in sicer raznovrstnega sukna in kengurka za moške ter različnega ševita pol in čistovolnenega v vseh barvah za ženske obleke, lister, zamet, blazevino, kotenino belo in temno, platno za rjuhe, cvilb, vsakovrstna odeje; svilene šerpe in robce v bogati izbiri. Moške srajce belo in v modnih barvah, otroške obleke za dečke in deklice, predpasnike, bluze, krila in razne druge narejene obleke, kravate, ovratnike, nogavice i. t. d.

Prepričajte se, da kupite tu znatno ceneje kot povsod drugod.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vls à vls hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000*—

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost s Sveopćo Zanafljsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.